

RAPORT Z RYNKU

Ceny uprawnień EUA

Lipiec 2025 r. na rynku uprawnień EUA można określić jako miesiąc stabilizacji w ramach szerokiej konsolidacji cenowej 68,5-72 EUR, z umiarkowanymi wahaniami w reakcji na czynniki zewnętrzne – zarówno o charakterze politycznym, jak i fundamentalnym. Kluczową rolę odegrały tu napięcia handlowe między USA i UE oraz informacje o ograniczeniu wolumenów aukcyjnych w EU ETS w związku z działaniem rezerwy MSR. Lipcowy wzrost cen uprawnień wpisywał się w dotychczasowy wzorzec sezonowy. W lipcu 2025 r. ceny uprawnień wzrosły o ok. 5,5%, natomiast średnia zmiana cen dla tego miesiąca w poprzednich latach 2013-2024 wyniosła ok. +1,5%.

Czynniki PRO-WZROSTOWE:

- ▶ Dane o wyższej produkcji energii elektrycznej z węgla i gazu w I połowie 2025 r.
- ▶ Wysokie ceny gazu ziemnego.
- ▶ Planowane ograniczenie podaży uprawnień na aukcjach w ostatnich 4 miesiącach 2025 r. w związku z działaniem rezerwy MSR (mniej o 6% vs. analogiczny okres w 2024 r.).
- ▶ Porozumienie z USA ws. ceł w UE: wynegocjowano niższe 15% stawki celne dla UE.
- ▶ Dane KE o wydaniu przez państwa czł. 75% bezpłatnych uprawnień EUA na 2025 r.

Czynniki PRO-SPADKOWE:

- ▶ Zapowiedź nałożenia przez USA wysokich tj. 30% ceł na towary z UE.

Ceny uprawnień EUA na rynku wtórnym (spot) ICE/EEX wzrosły na przestrzeni czerwca i lipca 2025 r. z 68,19 EUR do 71,96 EUR. Średnia ważona cena EUA z 23 dni handlowych lipca br. wyniosła 70,23 EUR. Łączny wolumen obrotów na rynku wtórnym ICE i EEX wyniósł ok. 50 mln uprawnień. Wskaźnik zmienności cen, mierzony odchyleniem standardowym, wyniósł 1,45%, a różnica między najwyższą a najniższą ceną w lipca sięgnęła 3,96 EUR. Od początku 2025 r. średnia ważona cena uprawnień EUA wynosi 71,08 EUR, a średnia arytmetyczna - 71,04 EUR.

W numerze:

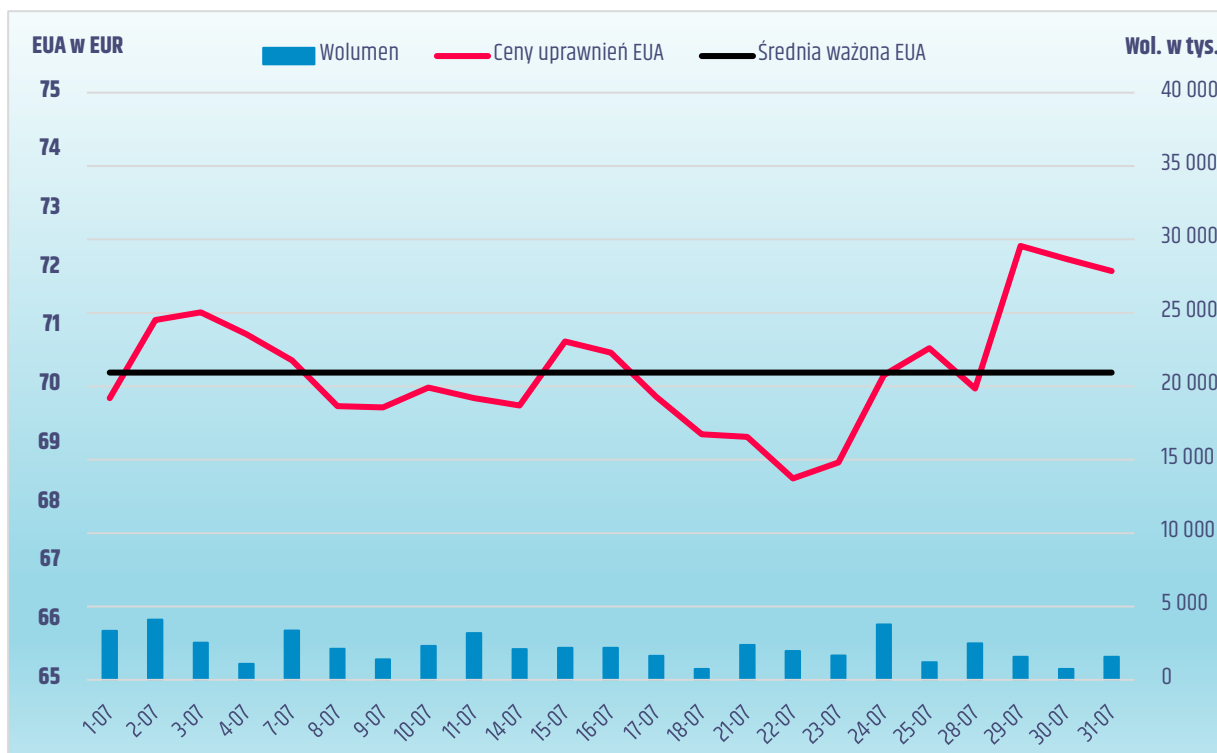
- ▶ Analiza kształtowania się cen uprawnień EUA na rynku wtórnym w lipcu 2025 r.
- ▶ Najważniejsze wydarzenia związane z funkcjonowaniem EU ETS w lipcu 2025 r.
- ▶ Kształtowanie się cen uprawnień EUA na rynku pierwotnym
- ▶ Nowe harmonogramy aukcji uprawnień do emisji na 2025 r. i 2026 r.
- ▶ Propozycja KE w kwestii pośredniego celu klimatycznego na 2040 r.
- ▶ Możliwości i bariery połączenia EU ETS z UK ETS
- ▶ Raport EEA na temat pochłaniania CO₂ w Europie
- ▶ Mapa drogowa KE do wdrożenia innowacyjnego finansowania ochrony bioróżnorodności i odnowy przyrodniczej za pomocą kredytów przyrodniczych w UE
- ▶ Konsultacje publiczne projektu metodyk certyfikacji trwałego usuwania CO₂ w UE
- ▶ Najważniejsze informacje z globalnych systemów ETS oraz pozostałych inicjatyw redukcji emisji CO₂
- ▶ Pozostałe informacje
- ▶ Kalendarium najważniejszych wydarzeń w sierpniu 2025 r.
- ▶ Sezonowość cen uprawnień do emisji na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA na rynku kasowym (spot – ICE i EEX) oraz terminowym („ICE EUA Futures Dec” dla lat 2025-2030) w dniach od 30 czerwca do 31 lipca 2025 r.

Ceny uprawnień EUA (w EUR)							
Data	Spot	Dec25	Dec26	Dec27	Dec28	Dec29	Dec30
31.lip.25	71,96	72,66	74,60	76,84	79,47	82,20	85,22
30.cze.25	68,19	68,97	70,78	72,94	75,39	78,12	81,19
Zmiana	5,53%	5,35%	5,40%	5,35%	5,41%	5,22%	4,96%

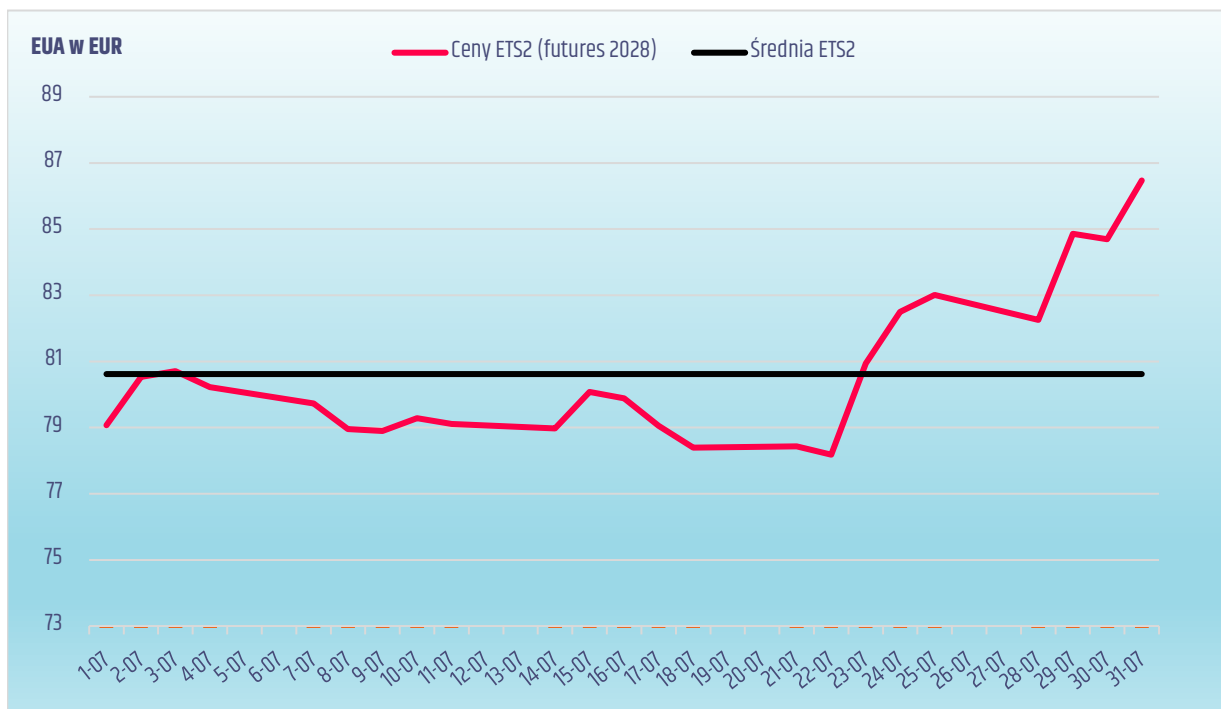
Źródło: opracowanie własne KOBiZE na podstawie www.barchart.com

Wykres 1. Notowania dziennych cen zamknięcia uprawnień EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w lipcu 2025 r. [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych z giełd EEX oraz ICE

Wykres 2. Notowania dziennych cen zamknięcia kontraktów terminowych futures na uprawnienia w ETS2 na 2028 r. w lipcu 2025 r.* [w EUR]

* Nie odnotowano żadnego wolumenu obrotów w lipcu. Pomimo to, ustalono cenę, ponieważ giełdy mają obowiązek jej ustalania i stosują do tego własne algorytmy cenowe oparte na np. kursach referencyjnych, „wiszących” ofertach kupna/sprzedaży, ostatnich transakcjach sprzedaży itp. W tym przypadku ceny uprawnień dla ETS2 są mocno zbliżone do notowań kontraktów terminowych na EUA na 2028 r.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych giełdy ICE

Analiza kształtowania się cen uprawnień na rynku wtórnym w lipcu 2025 r.

W pierwszych dniach lipca 2025 r. ceny uprawnień EUA kontynuowały umiarkowany trend wzrostowy, który rozpoczął się pod koniec czerwca. W okresie od 30 czerwca do 3 lipca br. notowania wzrosły z poziomu ok. 68 EUR do ponad 71 EUR. Wzrosty te były wspierane przede wszystkim przez wysokie ceny gazu ziemnego TTF oraz kontynuację aktywności instytucji finansowych wraz z początkiem nowego kwartału. Dodatkowym impulsem wzrostowym mogły być doniesienia firmy analitycznej Kayrros o większej produkcji energii elektrycznej opartej na

zakładająca przekierowanie 30% przychodów z aukcji uprawnień EUA do budżetu UE, co prawdopodobnie ograniczyłoby środki państwom czł. UE na inwestycje w transformację energetyczną ich gospodarek (czyli de facto mogłoby spowolnić redukcję emisji w EU ETS). Wydaje się, że uczestnicy rynku zignorowali informację o wzroście emisji w sektorze morskim w EU ETS. Zgodnie z danymi Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA), emisje te wzrosły w 2024 r. o 5,2%, głównie z powodu zmian tras kontenerowców omijających rejon Morza Czerwonego.

Tabela 2. Statystyka notowań uprawnień do emisji na rynku spot w lipcu 2025 r.

EUA w EUR	Średnia ważona	Średnia arytmetyczna	Minimum cenowe	Maksimum cenowe	Zakres zmian cen	Współczynnik Zmienności
Lipiec'25	70,53	70,35	66,45	72,34	5,89	2,23%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ICE i EEX

paliwach kopalnych (węglu, gazie) odnotowanej w I połowie roku, co w opinii analityków może skutkować prawdopodobnie pierwszym od 2022 r. wzrostem emisji w EU ETS. Jednocześnie wydaje się, że uczestnicy rynku z umiarkowanym spokojem przyjęli informacje o możliwym uwzględnieniu jednostek pochłaniania emisji (tzw. „removals, CDR”) w systemie EU ETS, co oznaczałoby, że w dalekiej przyszłości instalacje mogłyby rozliczać się dodatkowymi jednostkami.

Od 4 do 22 lipca br. notowania cen uprawnień weszły w fazę lekkiej korekty spadkowej, w wyniku której nastąpiło stopniowe ich obniżenie do poziomu ok. 68,5 EUR. Spadki cen uprawnień miały charakter umiarkowany i wynikały głównie z obaw związanych z relacjami handlowymi między UE a USA. Uczestnicy rynku z niepokojem śledzili negocjacje taryfowe między Brukselą a Waszyngtonem oraz kolejne wypowiedzi prezydenta Donalda Trumpa zapowiadające możliwość nałożenia wysokich, 30% ceł na towary z UE. Choć początkowe informacje o możliwym kompromisie łagodziły nastroje uczestników, to rynek pozostawał podatny na gwałtowne reakcje, czego efektem były nagłe wahania cen uprawnień. Cenom uprawnień nie pomogła propozycja KE na temat unijnego budżetu na lata 2028–2035,

W ostatnim tygodniu miesiąca uprawnienia EUA ponownie zyskały na wartości, osiągając pod koniec lipca poziom ok. 72 EUR. Wzrosty mogły być efektem połączenia kilku czynników fundamentalnych. Po pierwsze, Komisja Europejska ogłosiła, że w ostatnich czterech miesiącach 2025 r., tj. od września do grudnia 2025 r., liczba uprawnień do sprzedaży na aukcjach zostanie istotnie zmniejszona z uwagi na działanie rezerwy MSR. Znajduje to odzwierciedlenie w nowym kalendarzu aukcji na 2025 r., w którym uwzględnione zostaną te nowe wolumeny aukcyjne. Od strony podaży uprawnień oznacza to, że liczba uprawnień na rynku pierwotnym zostanie ograniczona o 6% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Informacja ta, choć początkowo przyjęta z rezerwą, ostatecznie została zinterpretowana, jako prawdopodobny sygnał do kupna uprawnień. Po drugie, systematycznie zbierane dane przez KE wskazały, że państwa czł. UE rozdysponowały już ok. 75% bezpłatnych uprawnień na 2025 r., co mogło ograniczyć krótkoterminową presję sprzedażową ze strony operatorów instalacji objętych EU ETS. Wydaje się, że wzrost cen uprawnień mógł zostać dodatkowo wsparty informacjami o zawarciu porozumienia handlowego między UE a USA, w ramach którego uzgodniono 15% stawki celne dla UE.

Najważniejsze wydarzenia związane z systemem EU ETS w lipcu 2025 r.

1. KE przedstawiła projekt zmiany Europejskiego Prawa o Klimacie (ang. *European Climate Law*), uwzględniającego propozycję nowego 90% celu redukcji emisji netto gazów cieplarnianych na 2040 r. dla UE w porównaniu z 1990 r. Dokument wszedł w życie w lipcu 2021 r. i obejmuje on zobowiązanie UE do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. KE opublikowała również komunikat dotyczący przedstawienia pierwszych wniosków dotyczących przeglądu podjętych działań i osiągniętych postępów w ramach realizacji Paktu dla Czystego Przemysłu (ang. *Clean Industrial Deal*). Dokument ten to plan działania mający na celu wspieranie konkurencyjności i odporności przemysłu UE, przyspieszenie dekarbonizacji, przy jednoczesnym dbaniu o zachowanie odpowiedniej wielkości produkcji w Europie. Wniosek KE w sprawie zmiany Europejskiego Prawa o Klimacie zostanie przedłożony PE i Radzie UE w celu podjęcia dalszych negocjacji i przyjęcia zmiany prawa w ramach zwykłej procedury ustawodawczej. Uzgodniony w przyszłości cel klimatyczny UE będzie również służył jako punkt odniesienia dla ram polityki UE po 2030 r. Więcej informacji na ten temat w dalszej części raportu¹. **(2 lipca)**
2. KE i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) poinformowały w komunikacie, że ze środków Funduszu Modernizacyjnego wypłacono 3,66 mld EUR przeznaczonych na wsparcie 34 projektów energetycznych realizowanych w 9 państwach czł. UE. Inwestycje te przyczynią się do modernizacji systemów energetycznych w UE i pozwolą ograniczyć emisje gazów cieplarnianych w sektorach energetycznym,

przemysłowym i transportowym, a także poprawić efektywność energetyczną. Realizacja projektów pomoże również państwom czł. UE będącym beneficjentami wypełnić swoje cele w zakresie klimatu i energii. Wśród beneficjentów znalazły się: Chorwacja (170 mln EUR), Czechy (1,05 mld EUR), Grecja (113,6 mln EUR), Węgry (181,3 mln EUR), Łotwa (40 mln EUR), Litwa (37 mln EUR), Polska (1,33 mld EUR), Rumunia (712,3 mln EUR) i Słowenia (19,7 mln EUR). W tym naborze uwzględniono też pierwsze inwestycje, które będą realizowane w Grecji, która stała się beneficjentem Funduszu Modernizacyjnego w styczniu 2024 r. Wybrane 34 projekty koncentrują się na wytwarzaniu energii elektrycznej, w tym wykorzystaniu OZE, modernizacji sieci energetycznych oraz poprawie efektywności energetycznej². Finansowana z dochodów z EU ETS jest to największa dotychczasowa wypłata z Funduszu Modernizacyjnego, dzięki czemu łączna kwota wypłaconych środków od stycznia 2021 r. wyniosła już 19,1 mld EUR.³ **(3 lipca)**

3. KE zapowiedziała do końca 2025 r. plan wprowadzenia nowego mechanizmu, którego celem będzie ochrona eksporterów z sektorów objętych podatkiem granicznym CBAM. Nowy mechanizm (tzw. export rebate) ma zapewnić równowagę między towarami produkowanymi w UE, importowanymi i eksportowanymi - co pomoże przeciwdziałać tzw. eksportowemu *carbon leakage*⁴. Nowy mechanizm po określonym wstępnym okresie obowiązywania zostanie poddany przeglądowi po przyjęciu reformy systemu EU ETS zaplanowanej na 2026 r. Według doniesień Financial Times, KE planuje zwrot kosztów emisji

¹ https://commission.europa.eu/news-and-media/news/eu-climate-law-new-way-reach-2040-targets-2025-07-02_en

² Wśród projektów wskazać można m.in.: wsparcie dla produkcji i wykorzystania ciepła z OZE oraz efektywności energetycznej w systemach ogrzewania i chłodzenia w Chorwacji; inwestycje w magazynowanie energii elektrycznej z OZE w Czechach; wymianę miejskich autobusów z silnikami diesla na nowe autobusy elektryczne w Grecji; poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych na Węgrzech; zwiększenie mocy sieci energetycznej na Łotwie; inwestycje w duże moce magazynowania energii na Litwie; opracowanie programu czystego

powietrza wspierającego poprawę efektywności energetycznej i wymianę źródeł ciepła w domach jednorodzinnych w Polsce; zwiększenie efektywności energetycznej instalacji objętych systemem EU ETS w Rumunii; modernizację i rozwój sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej w celu ułatwienia integracji odnawialnych źródeł energii w Słowenii.

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1714

⁴ <https://www.akingump.com/en/insights/alerts/eu-commission-moves-on-cbam-downstream-expansion-and-exporter-compensation>, <https://carbon-pulse.com/413823/>

dla przemysłu ciężkiego (np. stal, cement, aluminium) przy eksporcie – refundacje części kosztów związanych z emisją mają być finansowane z dochodów z CBAM.⁵ Szczegóły mają zostać opublikowane jeszcze przed końcem roku.⁶ **(3 lipca)**

4. KE poinformowała w komunikacie, że w wyniku pierwszego naboru wniosków dotyczących produkcji ogniw do akumulatorów do pojazdów elektrycznych ogłoszonego w grudniu 2024 r. wybrano sześć pionierskich projektów, które otrzymają łącznie dotację w wysokości 852 mln EUR z Funduszu Innowacyjnego, finansowanego z dochodów pochodzących z EU ETS i mającego na celu przyspieszenie rozwoju i inwestycji w produkcję akumulatorów w UE. Projekty te zostaną zrealizowane we Francji, Niemczech, Szwecji i Polsce, a ich łączna moc produkcyjna wyniesie ok. 56 GWh rocznie. Wybrane projekty mają na celu wsparcie innowacji w produkcji ogniw do akumulatorów pojazdów elektrycznych oraz wdrażanie innowacyjnych i zrównoważonych technik, procesów i technologii produkcji⁷. Projekty powinny rozpocząć działalność przed 2030 r. i otrzymają wsparcie finansowe obejmujące koszty inwestycyjne, jak i operacyjne. Środki będą wypłacane etapami, po zakończeniu danej fazy projektu, a część środków może zostać wypłacona przed rozpoczęciem działalności, aby wesprzeć fazę inwestycyjną projektu. W ciągu pierwszych 10 lat działalności projekty te mają przyczynić się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o ok. 91 mln ton CO_{2eq}. Wybrani wnioskodawcy powinni podpisać odpowiednie umowy o dotacje z Europejską Agencją Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA) w III kwartale 2025 r.⁸ **(4 lipca)**

5. Europejska Giełda Energii (EEX) we współpracy z IncubEx wprowadziła nowe kontrakty terminowe powiązane z systemem handlu uprawnieniami do emisji ETS2. Umożliwiają one zabezpieczenie cen uprawnień (kosztów) na długo przed rozpoczęciem aukcji w ramach systemu ETS2⁹. Nowy pakiet kontraktów EEX obejmuje terminy zapadalności w grudniu i kwietniu przez pierwsze trzy lata obowiązywania nowego systemu, a pierwszy termin zapadalności przypada na grudzień 2027 r.¹⁰ **(8 lipca)**
6. CAKE/KOBiZE trzeci kwartał z rzędu przedstawił najbardziej trafną krótkoterminową prognozę cen uprawnień EUA spośród 13 ośrodków analitycznych uwzględnionych w zestawieniu portalu Carbon Pulse (m.in. Bloomberg, Veyt, Vertis)¹¹. Prognoza na II kwartał 2025 r. wskazywała średnią cenę 70 EUR – niemal identyczną z rzeczywistą ceną rozliczeniową kontraktów na grudzień 2025 r., która wyniosła 69,83 EUR. Równie trafne były wcześniejsze prognozy na IV kwartał 2024 r. i I kwartał 2025 r., co potwierdza wysoką skuteczność analityczną zespołu CAKE. W kolejnych miesiącach eksperci przewidują dalszy wzrost cen EUA: do 75 EUR w III kwartale i 80 EUR w IV kwartale 2025 r. Na przewidywany wzrost cen uprawnień EUA powinny wpływać następujące czynniki: rosnący popyt związany z terminem rozliczeń emisji, łagodniejsza polityka pieniężna EBC, sygnały ożywienia w przemyśle w strefie euro oraz zmniejszenie dostępnej puli uprawnień od września 2025 r. z uwagi na działanie rezerwy MSR. Dodatkowo, uwzględniając nowe założenia analityczne i zmieniające się zachowania uczestników rynku, KOBiZE/CAKE zrewidował prognozę ceny EUA na 2030 r. – z 200 EUR do 145 EUR.

⁵ <https://www.ft.com/content/47ada854-9a94-4528-b916-f9926cf4ec42>

⁶ https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/cbam-commission-announces-plan-mitigate-carbon-leakage-risk-exporters-2025-07-03_en

⁷ Następujące projekty otrzymają finansowanie: ACCEPT Automotive Cells Company European Production Take-off, we Francji (Automotive Cells Company ACC); AGATHE – Advanced Gigafactory Aiming at Tempering greenhouse gases Emissions, we Francji (Verkor); CF3_at_Scale – Scaling of innovative manufacturing processes for high-performance cells, w Niemczech (Cellforce Group); NOVO One – NOVO One Gigafactory, w Szwecji (NOVO Energy); WGF2G –

Willstatt GigaFactory 2 GWh, w Niemczech (Leclanche); 46inEU – Powering the Future – 46 Cylinders, Infinite Possibilities in Europe, w Polsce (LG Energy Solution).

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1727

⁹ System ETS2 ma zacząć w pełni funkcjonować w styczniu 2027 r. i obejmie emisje z budynków i transportu drogowego, i inne dodatkowe sektory.

¹⁰ https://www.eex.com/en/newsroom/detail?tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Bnews%5D=141796cHash=870a63cb071dc52df0dc93fd433bcb4b

¹¹ <https://kobize.pl/pl/article/aktualnosci-2025/id/2975/kobize-cake-po-raz-trzeci-z-rzedu-z-najtrafniejsza-krotkoterminowa-prognoza-cen-uprawnien-do-emisji-eua>

7. Agencja Reuters podała informację, że 10 firm analitycznych praktycznie nie zmieniło swoich prognoz cen uprawnień EUA na lata 2025-2027, pomimo rosnących obaw dotyczących wprowadzenia ceł ze strony Stanów Zjednoczonych i słabych wyników produkcji przemysłowej w Europie. W III kwartale 2025 r. średnia cena uprawnień powinna wynieść 73,54 EUR, czyli o ok. 2,5 EUR mniej niż jak prognozowano w kwietniu br. Natomiast w 2025 r. i 2026 r. średnia cena uprawnień powinna wynieść odpowiednio 75,15 EUR i 91,37 EUR, czyli prawie tyle samo ile prognozowano w kwietniu br. Prognoza cen na 2027 r. również niewiele się zmieniła w stosunku do tej z kwietnia br. - 108,70 EUR. Frima Veyt wskazała, że stosunkowo niskie wyceny uprawnień EUA w 2025 r. to wynik niepewności geopolitycznej i zawirowań handlowych. Jak tłumaczy firma „zapowiedzi wysokich ceł ze strony USA podsyćły również obawy o zahamowanie wzrostu gospodarczego w Europie, co może obniżyć produkcję przemysłową, a wraz z nią zmniejszyć popyt na uprawnienia EUA”. Wszystkie ankietowane firmy spodziewają się tendencji wzrostowej na rynku uprawnień EUA w nadchodzących latach, z uwagi na stopniowo zmniejszającą się podaż uprawnień w EU ETS (szczególnie od 2026 r.), co wynika m.in. z coraz bardziej ambitnych celów redukcyjnych UE. Zdaniem Energy Aspects rynek powinien zacząć wyceniać to ryzyko w miarę zbliżania się do 2026 r.¹² **(16 lipca)**

- KE przedstawiła wniosek w sprawie projektu Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) na 2028-2034 opiewającego na kwotę prawie 2 bln EUR (czyli 1,26% średniego dochodu narodowego brutto UE w latach 2028-2034). KE proponuje gruntowną zmianę struktury budżetu UE, który ma być „bardziej uproszczony, elastyczny i skuteczny”. Budżet UE wymaga stabilnych źródeł dochodów, dlatego KE zaproponowała również propozycje odnośnie nowych źródeł

zasobów własnych i dostosowanie istniejących zasobów, co ma zmniejszyć presję na budżety krajowe i ma przynosić 58,5 mld EUR rocznie. Wśród propozycji obejmujących nowe zasoby własne KE wskazała następujące źródła ich pozyskania (wymieniono tylko te które dotyczą polityki klimatycznej UE¹³):

- Systemu EU ETS – 30% przychodów ze sprzedaży uprawnień EUA na aukcjach ma zostać przekierowane do budżetu UE (szacowane wpływy to ok. 9,6 mld EUR rocznie);
- Mechanizm CBAM – 75 % dochodów z CBAM ma zasilać budżet UE, a pozostałe 25% trafi do budżetów krajowych państw czł. UE, co ma zapewnić ok. 1,4 mld EUR rocznie;
- Opłata od niezebranych e-odpadów – nowe obciążenie ze niezebrane zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne mają przynieść ok. 15 mld EUR rocznie;

W propozycji określono nową strukturę wydatków, w tym zakresie zaproponowano m.in. krajowe i regionalne plany partnerstwa, które będą prostsze i lepiej dostosowane do potrzeb i wydatkowania środków – o wartości 865 mld EUR. Powstanie Nowy Europejski Fundusz Konkurencyjności, o wartości 409 mld EUR, który będzie obejmował inwestycje w technologie strategiczne (obronność i sektor kosmiczny) z korzyścią dla całego jednolitego rynku. Podwojony ma zostać również budżet programu Horyzont Europa (175 mld EUR). Decyzja w sprawie przyszłorocznego budżetu będzie negocjowana przez państw czł. UE, a przyjęcie rozporządzenia w sprawie WRF wymaga jednomyślności i zgody w Radzie UE.¹⁴ **(16 lipca)**

- Komisja Europejska opublikowała rekomendacje, aby Rada UE podjęła decyzję upoważniającą rozpoczęcie negocjacji

¹² <https://www.msn.com/en-gb/money/other/analysts-eu-carbon-price-forecasts-steady-as-us-tariff-concerns-linger/ar-AA1i7wW#:~:text=%E2%80%9CEU%20carbon%20prices%20have%20struggled%20through%202025,said%20Veyt%20carbon%20market%20analyst%20Henry%20Lush.>

¹³ Na resztę zasobów własnych składa się jeszcze zharmonizowany „podatek akcyzowy od wyrobów tytoniowych” (ok. 11,2 mld EU rocznie) oraz „zasoby

korporacyjne dla Europy (CORE)” – nowy ryczałtowy wkład od dużych przedsiębiorstw, których obrót roczny wynosi netto co najmniej 100 mln EUR (szacowane wpływy to ok. 6,8 mld EUR rocznie).

¹⁴ https://europa.eu/newsroom/ecpc-failover/pdf/ip-25-1847_pl.pdf

z Wielką Brytanią w sprawie połączenia systemów handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS i UK ETS). Od 1 stycznia 2021 r. EU ETS i UK ETS funkcjonują osobno¹⁵. W dniu 19 maja 2025 r. UE i Wielka Brytania zorganizowały pierwszy szczyt od czasu Brexitu, podczas którego wyraziły wspólne zobowiązanie polityczne do połączenia swoich systemów ETS. Dzięki porozumieniu eksporterzy unikną wzajemnych opłat wynikających z mechanizmu CBAM¹⁶. Więcej informacji na ten temat w dalszej części raportu.¹⁷ **(16 lipca)**

- KE zatwierdziła zmianę do decyzji wykonawczej (UE) 2020/2126, uwzględniając najnowsze zgłoszenia państw czł. UE dotyczące wykorzystania tzw. elastyczności ETS w ramach Rozporządzenia o wspólnym wysiłku redukcyjnym (ang. *Effort Sharing Regulation, ESR*)¹⁸. ESR wyznacza cele redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych ETS1, takich jak transport drogowy, budynki, rolnictwo, mały przemysł i gospodarka odpadami. Mechanizm elastyczności ETS pozwala dziewięciu krajom UE (m.in. Belgii, Danii, Irlandii, Luksemburgowi i Szwecji), co roku w latach 2021–2030 umarzać ograniczoną liczbę uprawnień w EU ETS. W zamian otrzymują równoważne jednostki do wykorzystania w ramach swoich limitów wynikających z ESR. Liczba umarzanych uprawnień jest ograniczona i ustalana na podstawie poziomu emisji z 2005 r. w sektorach objętych ESR. W 2024 r. państwa mogły po raz pierwszy skorygować swoje wcześniejsze decyzje w zakresie deklarowanego wykorzystania elastyczności w latach 2026–2030. Z tej możliwości skorzystały Dania i Luksemburg, informując KE, że w latach 2026–2030 nie będą korzystać z mechanizmu

elastyczności i nie planują umarzać żadnych uprawnień w ETS1. KE odpowiednio zaktualizowała decyzję wykonawczą, aby odzwierciedlić te zmiany. Państwa czł. UE uprawnione do elastyczności będą miały jeszcze jedną szansę na jej korektę, tj. do 31 grudnia 2027 r. Ostateczne zgłoszenia wpłyną na liczbę uprawnień do umorzenia w latach 2028–2030.¹⁹ **(17 lipca)**

- KE opublikowała informację o rozpoczęciu konsultacji publicznych w sprawie propozycji zmiany Europejskiego Prawa o Klimacie (ang. *European Climate Law*). Inicjatywa ta ma na celu uwzględnienie nowego celu redukcji emisji na 2040 r., co ma pozwolić UE na osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Konsultacje będą trwały do 15 września 2025 r. Więcej informacji na stronie KE.²⁰ **(21 lipca)**
- W ramach naboru wniosków z Funduszu Innowacyjnego 2023 (IF 2023) na rzecz technologii neutralnych klimatycznie sześć projektów z listy rezerwowej podpisało umowy o udzielenie dotacji. Dzięki temu łączna liczba projektów wspieranych z Funduszu Innowacyjnego w naborze z 2023 r. wzrosła do 83. W ramach naboru z 2023 r. do realizacji projektów ze środków Funduszu Innowacyjnego pierwotnie wybrano 85 projektów, które miały otrzymać dofinansowanie, z czego 77 podpisało umowy w marcu 2025 r. W związku z tym, że 8 projektów wycofało się z procesu przygotowania umów, w kolejnym kroku zaproszenie do podpisania umów skierowano do sześciu pierwszych projektów z listy rezerwowej. Łączna kwota dofinansowania przyznanego sześciu nowym projektom²¹

¹⁵ z wyjątkiem Irlandii Północnej, gdzie unijny system EU ETS nadal ma zastosowanie do hurtowych rynków energii elektrycznej

¹⁶ eksporterzy z Wielkiej Brytanii do UE będą zwolnieni z opłat w ramach unijnego CBAM, a eksporterzy z UE do UK będą zwolnieni z opłat wynikających z brytyjskiego CBAM (który ma dopiero zostać wprowadzony)

¹⁷ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2025\)408&lang=pl](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2025)408&lang=pl)

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013.

¹⁹ https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/denmark-and-luxembourg-reduce-their-ets-flexibility-use-under-effort-sharing-regulation-2025-07-17_en

²⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14397-Zmiana-Europejskiego-prawa-o-klimacie_pl

²¹ Wśród wybranych sześciu dodatkowych projektów znajdują się m.in.: „ARCaDe” dotyczący wychwytywania CO₂ i redukcji emisji tlenków azotu w rafinerii w Antwerpii, „ECHO-WAVE” w Luksemburgu (Green Power Storage Solutions) dotyczący produkcji wodoru na miejscu przy użyciu energii z wiatru i agrowoltaiki, czy też GRHENA koncentrujący się na niskoemisyjnej produkcji ciepła dla przemysłu chemicznego w Tarragonie w Hiszpanii.

wynosi blisko 319 mln EUR, a środki pochodzą z EU ETS. Obecnie CINEA (Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska) ocenia wnioski złożone w ramach naboru Funduszu Innowacyjnego 2024 (IF24Call) w ramach technologii neutralnych klimatycznie. KE przygotowuje się także do uruchomienia kolejnego naboru – IF25Call, planowanego na koniec 2025 r.²² **(22 lipca)**

► KE zaktualizowała obecny kalendarz aukcji na 2025 r. oraz opublikowała nowy kalendarz na 2026 r.²³ Powyższe działania KE miały na celu ograniczenie liczby uprawnień sprzedawanych na aukcjach w okresie od 1 września do 31 grudnia 2025 r. (o ok. 275,52 mln) w związku z działaniem rezerwy MSR. Więcej informacji w dalszej części raportu. **(28 lipca)**

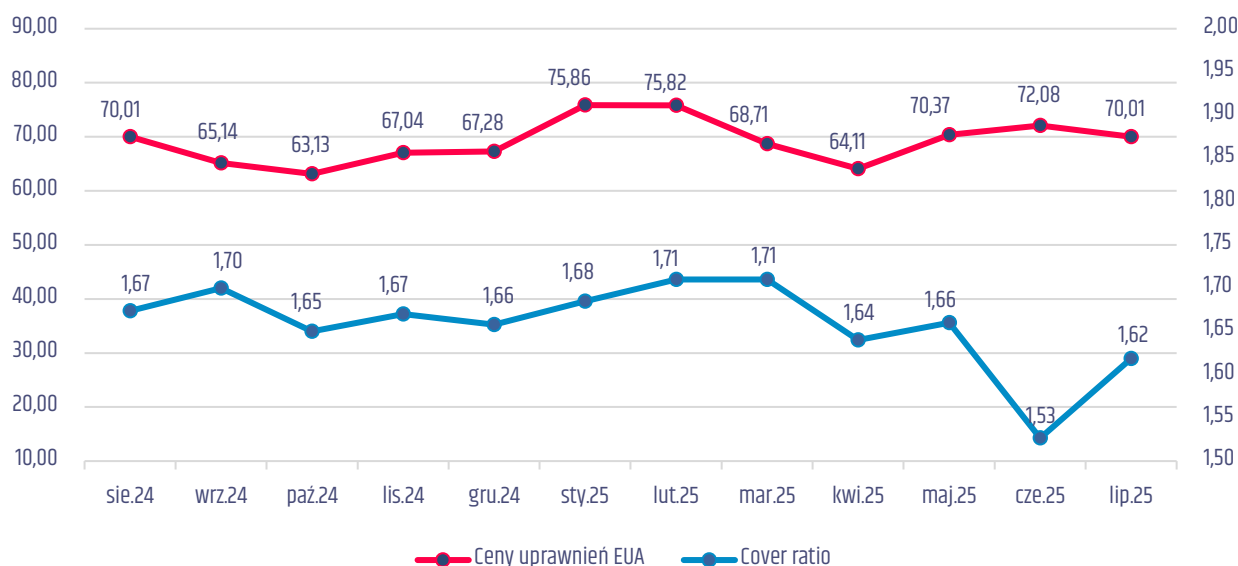
Kształtowanie się cen uprawnień EUA na rynku pierwotnym

W lipcu 2025 r. w ramach rynku pierwotnego, przeprowadzono 20 aukcji uprawnień do emisji na platformie aukcyjnej giełdy EEX. Sprzedano łącznie ok. 56 mln uprawnień, po średniej ważonej cenie rozliczenia aukcji 70,01 EUR. Współczynnik popytu do podaży uprawnień w lipcu, tzw. *cover ratio*, biorąc pod uwagę wszystkie aukcje EUA, wyniósł 1,62²⁴.

W lipcu 2025 r. giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła dwie aukcje w ramach EU ETS, na których sprzedano ok. 4,15 mln

polskich uprawnień EUA po średniej cenie 69,49 EUR. Łączne przychody uzyskane ze sprzedaży uprawnień na aukcji wyniosły ok. 288 mln EUR. Aukcje polskich uprawnień wzbudziły spore zainteresowanie kupujących, a uczestniczyło w nich średnio 24 podmioty. Natomiast zgłoszony wolumen ofert na polskich aukcjach wyniósł ok. 7,74 mln, co przełożyło się na *cover ratio* na poziomie 1,87.

Wykres 3. Średniomiesięczne ważne ceny uprawnień EUA osiągane na aukcjach (lewa oś) oraz współczynniki popytu do podaży – tzw. *cover ratio* (prawa oś) w okresie ostatniego roku.

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych z giełd EEX oraz ICE

²² https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/innovation-fund-six-additional-projects-supporting-decarbonisation-european-industry-2025-07-22_en

²³ https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/revised-2025-and-2026-eu-ets-auction-calendars-published-2025-07-28_en

²⁴ Obliczono średni ważony współczynnik popytu do podaży, czyli stosunek wolumenu zleceń do wolumenu oferowanego na aukcji.

Tabela 3. Statystyka aukcji polskich uprawnień EUA w lipcu 2025 r.

Aukcja PL	Cena rozliczenia w EUR/EUA	Liczba oferowanych EUA	Przychód w EUR	Zapotrzebowanie na EUA	Cover ratio*	Liczba uczestników
9 lipca	69,88	2 072 500	144 826 300	3 359 000	1,62	22
23 lipca	69,10	2 072 500	143 209 750	4 378 000	2,11	26
Suma/Średnia	69,49	4 145 000	288 036 050	7 737 000	1,87	24

*całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia, zgłoszone przez uczestników aukcji dzielone przez liczbę oferowanych uprawnień

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych EEX

Nowe harmonogramy aukcji uprawnień na 2025 r. i 2026 r.

W dniu 28 lipca 2025 r., KE poinformowała [w komunikacie](#) o aktualizacji [kalendarza aukcji na 2025 r.](#) i publikacji [kalendarza aukcji na 2026 r.](#)

Aktualizacja kalendarza aukcji na 2025 r.

Opublikowana aktualizacja kalendarza aukcji na 2025 r. odzwierciedla działanie rezerwy MSR w okresie od 1 września do 31 grudnia 2025 r. W wyniku opublikowania przez KE w dniu 28 maja 2025 r. [całkowitej liczby uprawnień w obiegu \(tzw. TNAC\) w 2024 r.](#), wolumen uprawnień sprzedawanych w ramach aukcji od 1 września 2025 r. do 31 sierpnia 2026 r. został zmniejszony o ok. 275,532 mln uprawnień EUA, które trafią do rezerwy MSR.

Zmiany wolumenów aukcyjnych spowodują, że od września do grudnia 2025 r. na każdej aukcji będzie sprzedawane:

- ▶ **3,268 mln** uprawnień EUA przez KE w imieniu państw UE-25 (ostatnia aukcja w grudniu: 3,273 mln uprawnień EUA);
- ▶ **1,691 mln** uprawnień EUA przez Niemcy (ostatnia aukcja w grudniu: 1,696 mln uprawnień EUA);
- ▶ **2,1625 mln** uprawnień EUA przez Polskę (ostatnia aukcja w grudniu: 2,166 uprawnień EUA);
- ▶ **796,5 tys.** uprawnień EUA przez Irlandię Północną (jedyna aukcja).

Tabela 4. Podział puli aukcyjnej na poszczególne państwa czł. i fundusze w 2025 r. według kalendarza aukcji na 2025 r. i 2026 r.

Państwa czł. UE/fundusze/liczba EUA	2025	2026
Polska	52 532 500	55 767 500
Niemcy	73 503 500	85 672 500
25 państw członkowskich UE	198 631 500	229 615 500
Państwa EOG/EFTA	2 838 000	3 558 500
Irlandia Północna ¹	796 500	915 500
Fundusz Innowacyjny	35 417 500	31 949 500
Fundusz Modernizacyjny	88 330 500	82 576 000
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)	86 685 000	93 280 000
Społeczny Fundusz Klimatyczny ¹	50 000 000	0
SUMA	588 735 000	583 335 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kalendarza aukcji na 2025 r. opublikowanego przez EEX

Zgodnie z nowym kalendarzem aukcji na 2025 r. do sprzedania na giełdzie EEX będzie łącznie 588,735 mln uprawnień EUA²⁵.

Należy przypomnieć, że aukcje polskich uprawnień EUA odbywają się od dnia 8 stycznia do 10 grudnia 2025 r., co dwa tygodnie w środy w godzinach od 9:00 do 11:00. Natomiast aukcje przeprowadzane w imieniu 25 państw czł. UE i państw EOG-EFTA odbywają się w poniedziałki, wtorki i czwartki w okresie od 7 stycznia do 15 grudnia 2025 r., a aukcje uprawnień niemieckich - w każdy piątek, od 10 stycznia do 12 grudnia 2025 r. (wszystkie w godzinach od 9:00 do 11:00).

Kalendarz aukcji na 2026 r.

Zgodnie z [kalendarzem aukcji na 2026 r.](#) do sprzedania na giełdzie EEX będzie w sumie 583,335 mln uprawnień EUA²⁶. W 2026 r. Polska będzie dysponować ok. 55,767 mln uprawnień do sprzedaży w drodze aukcji. Należy jednak pamiętać, że nowy kalendarz

aukcji nie uwzględni korekty z tytułu działania rezerwy MSR w okresie od września do grudnia 2026 r. I tak samo, jak w przypadku aktualizacji kalendarza aukcji na 2025 r., również i ten harmonogram będzie wymagał aktualizacji w późniejszym okresie. Zostanie to przeprowadzone na podstawie publikacji KE dotyczącej całkowitej liczby uprawnień w obiegu (tzw. TNAC) w 2025 r. W związku z powyższym należy się spodziewać, że wolumeny aukcyjne na 2026 r. będą dodatkowo zmniejszone²⁷.

Aukcje polskich uprawnień EUA będą odbywać się od dnia 7 stycznia do 9 grudnia 2026 r., co dwa tygodnie w środy w godzinach od 9:00 do 11:00. Z kolei aukcje przeprowadzane w imieniu 25 państw czł. UE i państw EOG-EFTA odbywać się będą w poniedziałki, wtorki i czwartki w okresie od 8 stycznia do 14 grudnia 2026 r., natomiast aukcje niemieckich uprawnień EUA w każdy piątek, od 9 stycznia do 11 grudnia 2026 r. (wszystkie w godzinach od 9:00 do 11:00).

Tabela 5. Szczegółowy harmonogram sprzedaży 55,767 mln polskich uprawnień EUA w 2026 r.

Aukcje	Data wg kalendarza EEX na 2026 r.	Wolumen uprawnień EUA przeznaczony na pojedynczą aukcję	Godzina
PL EUA	7 i 21 stycznia	1 801 500 (1 801 500 – 19 sierpnia)	9:00-11:00 (środa)
	4 i 18 lutego		
	4 i 18 marca		
	1, 15 i 29 kwietnia		
	13 i 27 maja		
	10 i 24 czerwca		
	8 i 22 lipca		
	5 i 19 sierpnia		
	2, 16 i 30 września	3 143 000*	
	14 i 28 października		
	11 i 25 listopada		
	9 grudnia	3 141 500*	

*Ulegną zmianie z uwagi na działanie rezerwy MSR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kalendarza aukcji na 2026 r. opublikowanego przez EEX

²⁵ Zgodnie z ostatnią rewizją Rozporządzenia Rejestrowego od 1 stycznia 2025 r., kategoria "uprawnień ogólnych" EUA obejmuje zarówno uprawnienia dla operatorów instalacji stacjonarnych i transportu morskiego, jak i uprawnienia dla sektora lotniczego. W związku z tym od 2025 r. uprawnienia dla sektora lotnictwa są uwzględnione w ogólnej puli uprawnień i są sprzedawane na aukcjach w liczbie 11 544 850 (nie ma już oddzielnych aukcji na których będą sprzedawane uprawnienia lotnicze).

²⁶ W tym 17 045 933 uprawnień dla sektora lotniczego

²⁷ Wolumeny aukcji zarówno na 2025 r. jak i na 2026 r. nie uwzględniają jeszcze żadnych korekt dotyczących umarzania uprawnień z sektora morskiego przewidzianych w ramach mechanizmu z art. 3gb i 12 ust. 3e dyrektywy EU ETS. Wielkość umarzanych uprawnień będzie ustalona na podstawie różnicy między zweryfikowanymi emisjami a przyznanymi uprawnieniami w ramach capu (limitu emisji). Wielkość ta zostanie odjęte od puli aukcyjnej na 2026 r. poprzez aktualizację kalendarza aukcji, którego publikacja powinna nastąpić do końca bieżącego roku.

| Propozycja KE w kwestii pośredniego celu klimatycznego na 2040 r.

Nowelizacja rozporządzenia Europejskie Prawo o Klimacie

W dniu 2 lipca 2025 r. Komisja Europejska opublikowała wniosek prawodawczy dotyczący zmiany *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 – Europejskie Prawo o Klimacie*²⁸. Najważniejszym elementem propozycji Komisji jest ustanowienie celu klimatycznego UE na 2040 r. polegającego na redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o 90% w porównaniu z poziomem z 1990 r., stanowiącego etap pośredni pomiędzy obecnym celem redukcji emisji o 55% na 2030 r. (w por. do 1990 r.), a osiągnięciem pełnej neutralności klimatycznej netto do 2050 r. Wniosek prawodawczy jest procedowany na podstawie art. 192(1) Traktatu o Funkcjonowaniu UE, który determinuje przyjęcie tego aktu w drodze zwykłej procedury prawodawczej, co oznacza, że do przyjęcia tego aktu jest wymagana kwalifikowana większość głosów.

Propozycja przyjęcia celu redukcyjnego na poziomie 90% netto była już sygnalizowana w komunikacie KE z lutego 2025 r.²⁹ Do komunikatu została dołączona ocena wpływu (ang. *impact assessment*), w której przedstawiono analizę trzech opcji poziomu redukcji emisji na 2040 r. (80%, 85-90%, 90-95%). Zarówno w komunikacie, jak i w lipcowym wniosku prawodawczym wybrana została najbardziej ambitna trzecia opcja, ponieważ zdaniem KE „zapewnia ona najwyższe korzyści ekonomiczne i środowiskowe, minimalizuje dodatkowy wysiłek redukcyjny potrzebny po 2040 r. oraz najsilniej wpisuje się w zobowiązania międzynarodowe UE w ramach Porozumienia Paryskiego”.

Warto zauważyć, że w swojej propozycji KE nieznacznie modyfikuje swoje od lat podtrzymywane stanowisko, iż redukcja emisji gazów cieplarnianych powinna być osiągana wyłącznie wysiłkiem własnym (ang. *domestic*) i dopuszcza ograniczone

wykorzystanie „wysokiej jakości międzynarodowych jednostek emisji” (*offsets*) w wymiarze do 3% poziomu emisji UE z 1990 r. Jednakże według propozycji KE wykorzystanie tych jednostek ma się rozpocząć dopiero od 2036 r., a sam sposób sformułowania przepisu wprowadzającego podstawę do ich wykorzystania jest nieprecyzyjny i daje pole do różnej interpretacji zasad wykorzystywania limitu 3%, w tym trajektorii jego rozkładu w czasie. Co więcej, zgodnie z propozycją, jednostki międzynarodowe nie będą wykorzystywane w EU ETS, a ich rola ogranicza się wyłącznie do uzupełnienia ogólnego celu 2040 r., bez wpływu na mechanizmy polityki klimatycznej stosowane dla poszczególnych sektorów w UE.

W uzasadnieniu do wniosku prawodawczego (pn. *Explanatory Memorandum*) KE zaznacza, że jednostki offsetowe muszą wpisywać się w długofalowe strategie redukcji emisji państw trzecich oraz wspierać tworzenie globalnych łańcuchów wartości opartych na zerowych emisjach netto. Zgodnie z art. 6 Porozumienia Paryskiego, wykorzystanie międzynarodowych jednostek będzie możliwe wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z krajami pochodzenia offsetów zasad podziału korzyści z redukcji emisji. Przykładowe technologie wskazywane przez Komisję, które mogłyby być podstawą jednostek offsetowych to m.in. wychwytywanie dwutlenku węgla bezpośrednio z powietrza (tzw. DACCS³⁰) oraz bioenergia z wychwytem i składowaniem CO₂ (tzw. BioCCS³¹).

W przekazie KE propozycja legislacyjna jasno wskazuje kierunek ambitnych działań związanych z ochroną klimatu na kolejne dekady, podkreślając znaczenie własnych/krajowych (*domestic*) redukcji emisji, technologii usuwania CO₂ oraz roli finansowania publiczno-prywatnego. Propozycja jest sygnałem politycznym, gospodarczym i społecznym, podkreślającym determinację UE do prowadzenia globalnej polityki klimatycznej oraz transformacji

²⁸ [Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation \(EU\) 2021/1119 establishing the framework for achieving climate neutrality \(COM\(2025\) 524 final\)](#)

²⁹ [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Zabezpieczenie naszej](#)

[przyszłości. Cel klimatyczny na 2040 r. i droga ku neutralności klimatycznej do 2050 r. jako fundamenty zrównoważonego, sprawiedliwego i dostępnego społeczeństwa \(COM\(2024\) 63 final\)](#)

³⁰ DACCS – ang. Direct Air capture and Storage.

³¹ BioCCS – ang. Bioenergy and Carbon Storage.

w kierunku niskoemisyjnej gospodarki przy zachowaniu konkurencyjności gospodarczej oraz solidarności społecznej i gospodarczej.

Pierwsze oceny proponowanych zmian Europejskiego Prawa o Klimacie

Publikacja wniosku prawodawczego KE to oczywiście dopiero początek procesu legislacyjnego na szczeblu UE i chociaż dzisiaj nie wiadomo, jakie zmiany w Europejskim Prawie o Klimacie zostaną ostatecznie przyjęte przez Parlament Europejski i Radę, debata w tym zakresie już dynamicznie się rozwija i możemy poznawać reakcje państw czł. UE oraz oceny ekspertów i pozostałych interesariuszy.

Wątpliwości często dotyczą limitu wykorzystania jednostek międzynarodowych od 2036 r. (3% poziomu emisji w 1990 r.), w tym nieprecyzyjność przepisu, który go wprowadza. W zależności od jego interpretacji można przyjąć różne liczby jednostek, które miałyby być włączone do bilansowania celu redukcyjnego. Brak precyzyjnych wytycznych otwiera pole do różnych założeń metodycznych, w konsekwencji czego otrzymujemy różne szacunki dotyczące całkowitej możliwej do wykorzystania liczby kredytów. Jego zwiększenie do 5%, a nawet 10% jest jednym z częściej pojawiających się postulatów państw czł. UE (m.in. Polska, Włochy, Francja, Węgry). W tym kontekście warto jednak zauważyć, że chociaż 3% w odniesieniu do emisji w 1990 r. może wydawać się niewielką wartością, przy przewidywanym poziomie emisji w 2040 r. przekłada się to nawet na ok. 30% udział³². Niezależnie od wielkości limitu dla jednostek

międzynarodowych niektóre państwa postulują umożliwienie ich wykorzystania w UE już od początku dekady, tj. od 2031 roku, aby rynek jednostek międzynarodowych mógł rozwijać się w sposób ciągły i stabilny.

Oprócz dyskusji o możliwości wykorzystaniu offsetu także w EU ETS, kolejnym poruszonym w debacie zagadnieniem są mechanizmy elastyczności. Propozycja KE zakłada elastyczność w rozliczaniu celów między sektorami, natomiast nie przedstawia szczegółowej koncepcji tego rozwiązania. Elastyczność taka może dotyczyć wszystkich trzech filarów architektury polityki klimatycznej (ESR, EU ETS, LULUCF³³). Część państw czł. UE (m.in. Francja, Polska, Czechy, Węgry) wyraźnie sygnalizuje, iż proponowane zmiany Europejskiego Prawa o Klimacie nie zapewniają wystarczających mechanizmów elastyczności, przewidywalności kosztowej oraz sprawiedliwego podziału wysiłków, co stanowi istotne zagrożenie dla konkurencyjności gospodarek państw czł. UE. Poza tempem i kosztami transformacji kwestionowany jest także brak jasnych planów implementacyjnych. Oczekuje się modyfikacji propozycji KE i uzupełnienia w „duchu realizmu technologicznego”, przewidywalności kosztów, elastyczności regulacyjnej oraz sprawiedliwości między państwami członkowskimi UE.

Do 15 września 2025 r. trwają konsultacje publiczne, w ramach których można przedstawić Komisji Europejskiej opinię/ocenę i/lub sugestie zmian propozycji przedstawionych we wniosku prawodawczym³⁴.

³² Zob. np. Jakob Graichen, Lambert Schneider, Hannes Böttcher "The EU's 2040 climate target: Assessment of the proposal by the EU Commission". Oeko-Institut Policy Brief, 02.07.2025

³³ LULUCF – ang. Land use, land use Change and storage.

³⁴ Zob. https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14397-European-Climate-Law-amendment_en

Możliwości i bariery połączenia EU ETS z UK ETS

W lipcu 2025 r. Parlament Europejski opublikował krótki dokument pt. *Linking the EU and UK emissions trading systems*³⁵, w którym wskazano możliwości i bariery połączenia dwóch systemów handlu uprawnieniami do emisji, tj. EU ETS (europejski) i UK ETS (brytyjski). Dokument wskazuje na podobieństwa i różnice pomiędzy obydwo systemami oraz przywołuje połączenie EU ETS ze szwajcarskim ETS jako przykład udanego łączenia systemów. W niniejszym artykule przedstawiono najważniejsze elementy i wnioski płynące z publikacji.

Kontekst historyczny

Wielka Brytania stanowiła część systemu EU ETS do stycznia 2021 r. i od tamtej pory wdrożyła własny system handlu uprawnieniami do emisji – UK ETS. Odejście od EU ETS było następstwem wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE, co nastąpiło 1 stycznia 2020 r. Podstawą zarządzania emisjami gazów cieplarnianych z instalacji stacjonarnych i statków powietrznych w Zjednoczonym Królestwie jest obecnie *Greenhouse Gas Emissions Trading Scheme Order 2020*³⁶, nie zaś dyrektywa EU ETS³⁷. Relacje między UE i Wielką Brytanią określa obecnie „Umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem”³⁸. Upoważnia ona m.in. objęcie przez EU ETS emisji z lotów rozpoczynających się na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego i kończących na terytorium Zjednoczonego Królestwa. Loty w przeciwnym kierunku regulowane są natomiast przez system UK ETS. Pozostałością po wspólnym rynku są emisje pochodzące z elektrowni znajdujących się na terenie Irlandii Północnej, które objęte są systemem EU ETS w celu „zapewnienia stabilności i uniknięcia problemów na granicy” (ang. „hard border”) z Republiką Irlandii.

Od czasu wystąpienia Wielkiej Brytanii z EU ETS pojawiły się plany połączenia obu systemów i stworzenia wspólnego rynku uprawnień pomiędzy UE i Wielką Brytanią, podobnego do istniejącego już między UE i Szwajcarią. Takie rozwiązanie pozwoliłoby ograniczyć koszty i bariery handlowe między UE i Wielką Brytanią. W dniu 19 maja 2025 r. odbył się pierwszy wspólny szczyt między stronami od czasu wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE, na którym przedstawiono dokument *Common Understanding on a renewed agenda for European Union – United Kingdom cooperation*³⁹ (zwany dalej Common Understanding), którego rozdział IV poświęcony jest potencjalnemu połączeniu obydwu systemów ETS.

Wśród istniejących obecnie na świecie połączonych systemów ETS wyróżnić można m.in. wspólny system między Kalifornią i Quebeciem (ang. „*California-Québec cap-and-trade*”) oraz połączenie EU ETS i szwajcarskiego ETS. Należy zauważyć, że artykuł 25 dyrektywy EU ETS przewiduje możliwość łączenia EU ETS z innymi systemami, jeżeli oba systemy są „kompatybilne, przymusowe i posiadają bezwzględne pułapy emisji” (ang. *emission caps*). Aby umowa dotycząca połączenia EU ETS z UK ETS została przyjęta przez Radę UE, musi zostać wcześniej zaakceptowana przez Parlament Europejski bez możliwości wprowadzania poprawek (podobnie jak w przypadku połączenia ze szwajcarskim ETS).

Korzyści ze wspólnego systemu handlu

Połączenie dwóch lub więcej systemów ETS polega na możliwości nabywania i sprzedawania uprawnień do emisji w celach handlowych lub w celu spełnienia wymagań regulacyjnych przez podmioty, które operowały dotąd na osobnych rynkach

³⁵ Parlament Europejski, *Linking the EU and UK emissions trading systems* ([https://www.europarl.europa.eu/thinktank/pl/document/EPRS_BR\(2025\)775873](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/pl/document/EPRS_BR(2025)775873), dostęp: 05.08.2025 r.).

³⁶ UK Legislation, *The Greenhouse Gas Emissions Trading Scheme Order 2020* (<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2020/1265/introduction/made>, dostęp: 06.08.2025 r.).

³⁷ EUR-Lex, *Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE* Tekst

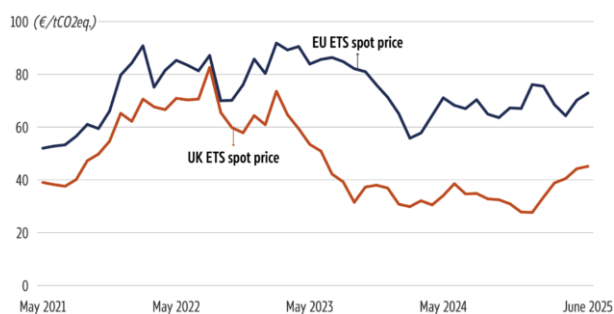
mający znaczenie dla EOG. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32003L0087>, dostęp: 06.08.2025 r.).

³⁸ EUR-Lex, *Umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem* (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=LEGISUM:4499829>, dostęp: 07.08.2025 r.).

³⁹ Komisja Europejska, *Common Understanding on a renewed agenda for European Union – United Kingdom cooperation* (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267, dostęp: 05.08.2025 r.).

(systemach). Zgodnie z dokumentem PE, dzięki połączeniu EU ETS i UK ETS możliwe byłyby oszczędności na poziomie ok. 770 mln EUR w perspektywie do 2030 r., wynikające ze zwiększenia płynności na rynku. Jedną z korzyści możliwych do osiągnięcia dzięki połączeniu systemów ETS będzie zwolnienie brytyjskich

Rys 1. Kształtowanie się cen uprawnień w UE i Wielkiej Brytanii między majem 2021 r. i czerwcem 2025 r. (EUR/tCO_{2e}).

Źródło: Parlament Europejski, *Linking the EU and UK emissions trading systems*, lipiec 2025 r.

eksporterów z obowiązków wynikających z wprowadzenia unijnego podatku granicznego CBAM, którego wejście w życie w 2026 r. związane będzie z nałożeniem podatku od emisji na produkty importowane do UE. Wielka Brytania planuje implementację swojego własnego mechanizmu CBAM w 2027 r., z którego UE również może zostać zwolniona, jeśli połączenie obydwu systemów dojdzie do skutku. Połączenie obu systemów pozwoli także na transgraniczne składowanie CO₂ między UE i Wielką Brytanią⁴⁰.

Common Understanding stanowi, że Wielka Brytania zapewni odpowiednie finansowanie, które częściowo pokrywać ma koszty związane z pracami UE w zakresie połączenia. Mimo to koszty prac mogą zostać przewyższone przez korzyści płynące z połączenia. Przy czym, korzyści mogą przynieść Wielkiej Brytanii dodatkowe 0,1% PKB w porównaniu ze scenariuszem bez połączenia.

Różnice i bariery w łączeniu ETS

Im później nastąpi połączenie systemów EU ETS z UK ETS, tym trudniejsze będzie zapewnienie ich wzajemnej kompatybilności,

co wynikać będzie z pogłębiających się różnic między nimi. Przeszkodę na drodze do połączenia systemów stanowić mogą różnice w cenach uprawnień do emisji na obydwu rynkach, które mogą zaburzać równowagę w podziale działań redukcyjnych. Należy przypomnieć, że po Brexicie, aukcje uprawnień w ramach UK ETS rozpoczęły się w dniu 19 maja 2021 r. Choć na początku ceny uprawnień w systemach EU ETS i UK ETS kształtowały się podobnie, to od ok. 2023 r. nastąpił ich systematyczny „rozjazd”. Przyczyną było wypuszczenie na rynek dodatkowej liczby uprawnień w 2023 r., które spowodowały ich nadpodaż. W rezultacie ceny w UK ETS były nawet o 60% niższe w latach 2023-2024 niż ceny w EU ETS. Do połowy 2025 r. różnica pomiędzy cenami co prawda się zmniejszyła, jednak wciąż utrzymuje się na poziomie powyżej 30%⁴¹. Jak zwracają uwagę autorzy dokumentu, rozwiązaniem problemu rozbieżnych cen uprawnień w obu systemach, może być mechanizm zastosowany wcześniej przy łączeniu ETS między Kalifornią i Quebeciem, czyli organizowanie co kwartał wspólnych aukcji. Odmienne ceny uprawnień mogą również mieć konsekwencje dla mechanizmu CBAM w scenariuszu braku powiązania systemów. Jeśli nie dojdzie do powiązania i utrzymania różnicy w cenach uprawnień, to zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie CBAM, unijni importerzy produktów z UK będą musieli pokrywać różnicę między ceną uprawnień w EU ETS a UK ETS.

Zakres sektorów objętych UK ETS różni się w pewnym stopniu od stosowanego w EU ETS. Choć oba systemy obejmują przemysł, producentów energii i sektor lotniczy, Wielka Brytania nie ma planów rozszerzenia systemu o transport drogowy i emisje z budynków, za które w UE odpowiadać ma w przyszłości ETS₂. W tej chwili UK ETS nie uwzględnia emisji z transportu morskiego (w EU ETS obowiązuje od 2024 r.), jednak planowane jest jego dołączenie do systemu od 2026 r. W obydwu systemach rozważane jest rozszerzenie systemów ETS o spalarnie odpadów komunalnych (planowane od 2028 r.). W EU ETS i UK ETS rozpatrywana też jest możliwość wprowadzenia jednostek pochłaniania CO₂ (ang. *Carbon Dioxide Removals, CDR*). Brytyjski

⁴⁰ <https://www.oxfordenergy.org/wpcms/wp-content/uploads/2024/06/Insight-152-Crossborder-CO2-transport-between-the-EU-and-UK.pdf#page=12>

⁴¹ Nastąpiło to prawdopodobnie na skutek zapowiedzi Wielkiej Brytanii dotyczących zmniejszenia wolumenów uprawnień dostępnych na aukcjach z ok. 69 mln w 2024 r. do ok. 44 mln w 2027 r.

Komitet ds. Zmian Klimatu, zajmujący się m.in. doradztwem w sprawach klimatu w Zjednoczonym Królestwie, zarekomendował niewłączanie jednak rozważanego wcześniej pochłaniania z obszarów leśnych, ponieważ mogłoby to stworzyć bariery przyłączeniu systemu z EU ETS.

Istnieją również różnice między instrumentami stosowanymi w celu stabilizacji cen uprawnień w EU ETS i Wielkiej Brytanii. W EU ETS funkcjonuje rezerwa MSR regulująca poziom nadwyżki na rynku wpływająca na podaż uprawnień na rynku pierwotnym (aukcjach). W Wielkiej Brytanii obecnie nie funkcjonuje ten mechanizm, a dopiero planowana jest implementacja działającego na podobnych zasadach mechanizmu SAM (ang. *Supply Adjustment Mechanism*). Obecnie jedynymi mechanizmami stabilizującymi podaż uprawnień na rynku są mechanizm ceny minimalnej na aukcjach (ang. *Auction Reserve Price*⁴²) oraz mechanizm oparty na średnich cenach uprawnień⁴³ (ang. *Cost Containment Mechanism*⁴⁴). Jeżeli chodzi o ostatni mechanizm, to w EU ETS istnieje bardzo podobny mechanizm nazywany mechanizmem z artykułu 29a dyrektywy EU ETS (ale nigdy nie był aktywowany, w odróżnieniu do brytyjskiego odpowiednika).

Różnice pomiędzy obydwojema systemami występują również w wykorzystywaniu przychodów ze sprzedaży uprawnień na aukcjach. W EU ETS przychody te trafiają bezpośrednio do państw czł. UE, które są zobowiązane do finansowania nimi działań związanych z energią i klimatem (od 2024 r. każde państwo czł. UE ma obowiązek przeznaczania 100% środków na te cel, wcześniej była możliwość przeznaczania tylko 50%). Ponadto, spora część przychodów ze sprzedaży uprawnień na aukcjach w EU ETS zasila Fundusz Modernizacyjny i Fundusz Innowacyjny. W Wielkiej Brytanii natomiast przychody ze sprzedaży uprawnień trafiają bezpośrednio do budżetu państwa i nie ma wskazanego

konkretnego celu ich wykorzystania, jak w EU ETS. Jak wskazują autorzy dokumentu, nie powinno to jednak stanowić przeszkody w łączeniu systemów z uwagi na podobne rozwiązanie stosowane również w szwajcarskim ETS.

Warto zauważyć, że limit uprawnień określony dla UK ETS w dniu 1 stycznia 2021 r. jest o 5% niższy od tego, który obowiązywałby Wielką Brytanię w EU ETS. *Common Understanding* wymaga od Zjednoczonego Królestwa, co najmniej tak ambitnego poziomu limitu, jaki obowiązuje w UE.

Choć nie powstały jeszcze formalne ramy czasowe połączenia systemów EU ETS z UK ETS, to przewiduje się, że może to nastąpić w okolicach 2028 r. Termin połączenia systemów uzależniony może być od przyjętej procedury łączenia (statycznej lub dynamicznej). Połączenie statyczne między EU ETS a innym ETS oznacza wdrażanie regulacji dotyczących łączenia systemów w drodze negocjacji. W tym przypadku przykładem są podjęte w ramach łączenia statycznego negocjacje między UE i Szwajcarią, które trwały prawie 10 lat. Z kolei jako przykład połączenia dynamicznego, może posłużyć to zastosowane pomiędzy UE a państwami EOG-EFTA (Norwegią, Liechtensteinem i Islandią), gdzie dyrektywa EU ETS była transponowana na regulacje krajowe naśladujące prawo unijne. Dynamiczna procedura łączenia powinna być stosowana tam, gdzie okaże się to istotne, ponieważ zapewnia większy dostęp do rynku i krótszy czas procedowania.

Podsumowanie

Połączenie EU ETS z UK ETS może poprawić płynność na rynkach uprawnień w UE i Wielkiej Brytanii oraz pomóc w uniknięciu kosztów wynikających z mechanizmu CBAM. Od stycznia 2021 r. oba rynki pozostawały odrębne, przez co inaczej kształtowały się także ceny uprawnień do emisji, stwarzając barierę, która może utrudnić połączenie. Między stronami występują również różnice instytucjonalne oraz różnice związane z zakresem sektorów, które

⁴² *Auction Reserve Price (ARP)* to minimalna cena, po której uprawnienia do emisji mogą być sprzedawane na aukcji w ramach systemu handlu emisjami (ETS). Mechanizm ten ma na celu zapewnienie, że ceny uprawnień nie spadną poniżej określonego poziomu. Oznacza to, że jeśli oferowane ceny na aukcji są niższe od ARP, uprawnienia nie zostaną sprzedane.

⁴³ <https://www.gov.uk/government/publications/taking-part-in-the-uk-emissions-trading-scheme-markets/cost-containment-mechanism-ccm-trigger-prices-and-average-monthly-prices-full-table>

⁴⁴ *Cost Containment Mechanism (CCM)* to narzędzie w systemie handlu emisjami (ETS), które ma na celu kontrolowanie nadmiernych wzrostów cen uprawnień do emisji. Gdy cena uprawnień przekroczy wcześniej ustalony próg przez określony czas, mechanizm ten automatycznie uruchamia interwencje, takie jak zwiększenie liczby dostępnych uprawnień na rynku, w celu złagodzenia kosztów dla uczestników systemu. CCM ma na celu zapewnienie stabilności rynku i ochronę podmiotów gospodarczych przed nadmiernymi kosztami związanymi z gwałtownym wzrostem cen emisji.

obejmują oba systemy. Stworzenie wspólnego rynku ETS, nawet pomimo różnic, jest jednak możliwe, czego przykładem mogą być

m.in. połączenie EU ETS ze szwajcarskim ETS oraz wspólny rynek uprawnień Kalifornii i Quebecu.

Tabela 6. Architektury systemu EU ETS i UK ETS oraz celów redukcyjnych UE i Wielkiej Brytanii

Kategoria	EU ETS (ETS1)	UK ETS
Ogólne cele redukcji emisji GHG (dla wszystkich sektorów gospodarki)	2030: Redukcja emisji o 55% względem 1990 r., 2050: Neutralność klimatyczna (zerowe emisje netto)	2030: Redukcja emisji o 68% względem 1990 r., 2050: Neutralność klimatyczna (zerowe emisje netto)
Cel w systemie handlu emisjami (ETS)	2030: Redukcja emisji o 62% względem 2005 r.	2030: Redukcja emisji ok. 78% względem 2005 r. *
Sektory objęte ETS	Przemysł, energetyka, lotnictwo wewnątrz UE, sektor morski (od 2024 r.)	Przemysł, energetyka, lotnictwo krajowe (sektor morski od 2026 r.)
Liczba instalacji	Ok. 10 tys.	Ok. 1 tys.
Limit emisji	Limit na 2030 r.: ok. 845Mt CO ₂ eq	Limit na 2030 r.: ok. 60 Mt CO ₂ eq
Wielkość emisji w 2023 r.	1 149 mln	96,76 mln
Użycie międzynarodowych jednostek	Niedozwolone	Niedozwolone
Mechanizmy stabilizacyjne	Rezerwa MSR oraz mechanizmy z art. 29a dyrektywy EU ETS	Podobny do MSR mechanizm pn. <i>Supply Adjustment Mechanism (SAM)</i> jest w przygotowaniu (nie funkcjonuje jeszcze) + mechanizm ceny minimalnej <i>Auction Reserve Price (ARP)</i> oraz rezerwa pn. <i>Cost Containment Mechanism (CCM)</i> .

* Limit emisji na 2030 r. w systemie UK ETS wynosi 60 Mt CO₂eq, podczas gdy emisje z instalacji w Wielkiej Brytanii w 2005 r., kiedy kraj ten należał jeszcze do EU ETS, wynosiły ok. 270 Mt CO₂eq. W związku z tym można oszacować, że cel redukcyjny w UK ETS wynosi ok. 78%.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie m.in. [Frontier Economics](#) i analizy PE

Raport EEA na temat pochłaniania CO₂ w Europie

W dniu 30 czerwca br. Europejska Agencja Środowiska (EEA) opublikowała raport na temat pochłaniania dwutlenku węgla przez naturalne pochłaniacze, głównie lasy. Raport pt. „*Enhancing Europe's land carbon sinks: status and prospects*” przedstawia stan pochłaniania w Europie, wskazuje na główne przyczyny zmniejszania się ilości pochłanianego CO₂ oraz rekomenduje sposoby wzmocnienia potencjału pochłaniania, co miałyby odgrywać kluczową rolę w łagodzeniu zmian klimatu oraz przynosić korzyści dla gospodarki i środowiska.

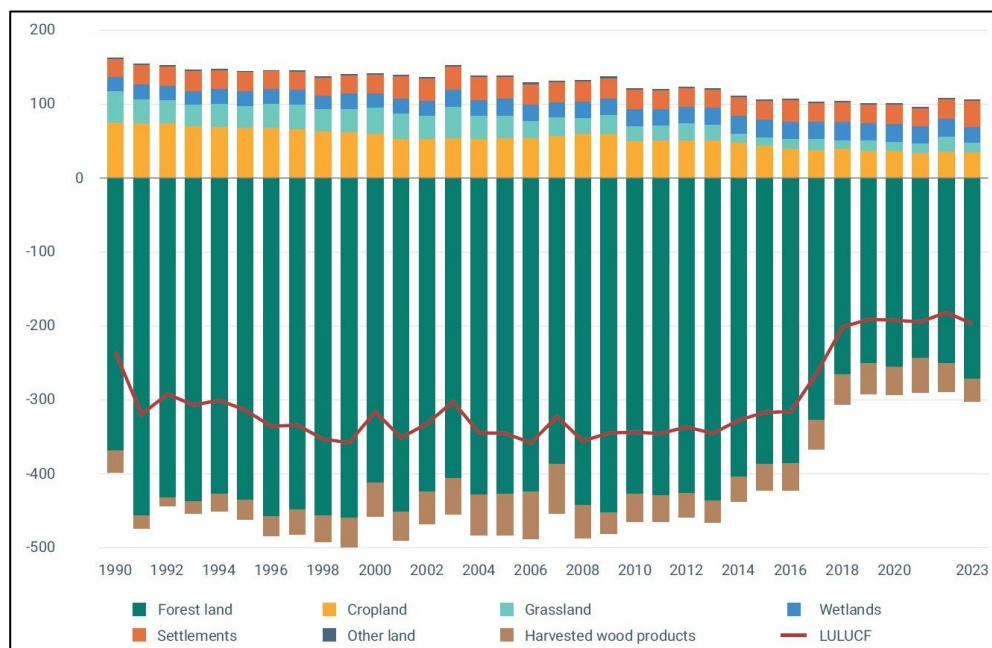
Rola pochłaniania CO₂ w unijnej polityce klimatycznej

W obecnej dekadzie proces pochłaniania CO₂ został włączony do realizacji celów klimatycznych UE. Rola pochłaniania będzie wzrastać wraz ze zbliżaniem się do stanu neutralności klimatycznej, ze względu na konieczność kompensacji części emisji trudnych do zredukowania (ang. „*hard to abate emissions*”). W związku z tym coraz większego znaczenia nabiera proces naturalnego pochłaniania CO₂, bez którego osiągnięcie

ambitnego celu neutralności klimatycznej określonego w *Europejskim prawie o klimacie* nie będzie możliwe. Tymczasem sytuacja w tzw. sektorze LULUCF⁴⁵, obejmującym emisje i pochłanianie wynikające z użytkowania gruntów, zwłaszcza lasów, zmienia się niepokojąco, ponieważ obserwuje się zmniejszanie pochłaniania netto. Dlatego raport EEA wskazuje na konieczność podjęcia energicznych i skutecznych działań, odwracających niekorzystny trend.

Szacuje się, że w 2023 r. sektor LULUCF w UE pochłoniął netto ok. 198 mln t CO₂, co pozwala na skompensowanie 6% emisji gazów cieplarnianych pochodzących z pozostałych sektorów. Raport alarmuje, że zdolność lasów do pochłaniania CO₂ wyraźnie osłabła, co zagraża przyszłym celom klimatycznym. W latach 90-tych XX wieku obserwowano zwiększanie się zasobów węgla pochłoniętego przez lasy, m.in. jako rezultat zalesiania. Tymczasem w okresie 2014-2023 średnia roczna ilość pochłoniętego CO₂ netto spadła o 30% w porównaniu z poprzednią

Rys. 2. Wielkości emisji (+) i pochłaniania (-) w kategoriach użytkowania gruntów objętych sektorem LULUCF (głównie obszary leśne – Forest land), w Unii Europejskiej (UE-27), w latach 1990–2023 [mln t CO₂ ekw.]

Źródło: „*Enhancing Europe's land carbon sinks: status and prospects*” EEA, 2025

⁴⁵ LULUCF (ang. Land Use, Land Use Change and Forestry) – sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa

dekadą, głównie ze względu na zmiany dokonujące się na gruntach leśnych. Stąd zaniepokojenie o przyjęty w tzw. Rozporządzeniu LULUCF⁴⁶ kolektywny cel unijny dla pochłaniania w sektorze LULUCF, który wynosi -310 mln t CO₂ w 2030 r. Jak wskazują prognozy emisji zgłoszone do EEA w 2024 r., UE może mieć trudność w osiągnięciu swojego celu na 2030 r. bez dodatkowych działań i zwiększenia pochłaniania w porównaniu ze średnią z lat 2016-2018. Niedawno opublikowana ocena KE dotycząca Krajowych Planów na rzecz Energii i Klimatu (KPEiK), wykazała, że choć niektóre państwa członkowskie UE zwiększyły swoje wysiłki poprawiające sytuację w sektorze LULUCF, to jednak w całej UE wciąż istnieje luka pomiędzy prognozowanym a wymaganym poziomem pochłaniania, wynosząca ok. 45-60 mln ton CO₂.

Dlaczego lasy w Europie pochłaniają mniej CO₂?

Raport EEA diagnozuje przyczyny spadku pochłaniania CO₂ przez sektor LULUCF, a w szczególności przez europejskie lasy, jako splót powiązanych ze sobą czynników. Są nimi następujące uwarunkowania:

- Dojrzały wiek znacznej części drzewostanów, który powoduje, że są one zdolne do pochłaniania CO₂ w wolniejszym tempie niż drzewostany młode;
- Wycinka drzew, której skala wzrosła ze względu na warunki ekonomiczne i polityczne oraz w wyniku pozyskiwania drewna z obszarów objętych klęskami, takimi jak pożary, wichury czy gradacje owadów.
- Zmiany klimatu oraz częstsze i poważniejsze zjawiska katastrofalne, występujące na rozległych obszarach leśnych, w tym pożary, susze, wichury i zniszczenia dokonane przez szkodniki.
- Spadek tempa przyrostu powierzchni leśnych w porównaniu ze skalą zalesiania przeprowadzanego 50-70 lat temu.

Zjawiska katastrofalne nie tylko wpływają niszcząco na drzewostany, ale również skutkują długookresowymi i niełatwymi do odwrócenia zmianami w ekosystemach. Ponadto występowanie klęsk żywiołowych, które stają się częstsze i bardziej niszczycielskie, utrudnia wiarygodną przewidywalność w zakresie wielkości pochłaniania w sektorze LULUCF.

Jak odwrócić niekorzystny trend?

Autorzy raportu podają kierunki działań, które państwa członkowskie UE powinny niezwłocznie podjąć i skutecznie realizować w celu wzmocnienia potencjału pochłaniania. Zwracają również uwagę na to, aby nie skupiać się jedynie na doraźnych korzyściach i przyjąć również perspektywę średnio- i długoterminową w planowaniu zadań. Raport EEA rekomenduje poprawę zarządzania lasami, gruntami uprawnymi i użytkami zielonymi oraz odbudowę ekosystemów zdegradowanych i agroleśnictwo. Postuluje także ochronę zasobów węgla zaabsorbowanego przez biomasę, w czym pomocne będzie m.in. unikanie osuszania torfowisk. Kolejnym kierunkiem działań powinno być wykorzystanie biomasy w trwałych produktach o wysokiej wartości, takich jak np. materiały budowlane.

Dodatkowo raport EEA porusza kwestię jakości danych dotyczących emisji gazów cieplarnianych związanych z użytkowaniem gruntów i leśnictwem. Zdaniem autorów raportu właśnie te dane pozostają jednymi z najbardziej niepewnych spośród wszystkich sektorów. Agencja EEA przypomina, że państwa członkowskie UE zobowiązały się do poprawy jakości danych. Wiarygodniejsze i precyzyjniejsze dane będą sprzyjały lepszym decyzjom w zakresie wykorzystania potencjału sektora LULUCF, którego udział jest niezbędny w podejmowanych wysiłkach na rzecz łagodzenia zmian klimatu.

⁴⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/839 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/841 w odniesieniu do zakresu stosowania, uproszczenia przepisów dotyczących sprawozdawczości i zgodności oraz określenia celów państw członkowskich na 2030 r., a także zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1999 w odniesieniu do poprawy monitorowania,

sprawozdawczości, śledzenia postępów i przeglądu, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0839>

Mapa drogowa KE do wdrożenia innowacyjnego finansowania ochrony bioróżnorodności i odnowy przyrodniczej za pomocą kredytów przyrodniczych w UE

W dniu 7 lipca 2025 r. KE opublikowała komunikat przedstawiający mapę drogową dla wprowadzenia do obiegu w UE jednostek kredytujących działania chroniące i przywracające bioróżnorodność, czyli kredytów przyrodniczych (ang. *nature credits*).⁴⁷ Dążenia Komisji do wdrożenia dobrowolnych mechanizmów rynkowych w obszarze bioróżnorodności są uzasadnione tym, że aż 72% przedsiębiorstw działających w UE w kluczowych obszarach swojej działalności polega na usługach ekosystemowych, w tym usługach zlokalizowanych w dużym stopniu na rynkach rozwijających się i wschodzących.⁴⁸ Zgodnie z szacunkami Światowego Forum Ekonomicznego, aż połowa światowego PKB zależy od dobrostanu ekosystemów.⁴⁹

Skutki degradacji ekosystemów

Utrata zasobów naturalnych na lądzie i morzu jest obecnie uznawana za jeden z głównych czynników strat gospodarczych i ryzyka finansowego, co odzwierciedla globalny charakter łańcuchów dostaw i współzależności ekonomicznej pomiędzy gospodarkami wschodzących rynków i gospodarkami państw rozwiniętych. Degradacja ekosystemów będzie miała daleko idące konsekwencje dla rozwoju gospodarczego Europy. O ile na poziomie unijnym nie zostaną podjęte zdecydowane działania łagodzące zmiany klimatu i chroniące bioróżnorodność, w ciągu nadchodzącej dekady koszty zmian klimatu i postępującej degradacji środowiska mogą pozbawić unijne przedsiębiorstwa nawet do 7% ich zysków.⁵⁰ Tymczasem do osiągnięcia celów w zakresie ochrony różnorodności biologicznej nie wystarczy wydatkowanie środków, jakie UE może przeznaczyć na ten cel wyłącznie ze środków publicznych. Na poziomie unijnym państwa

czł. zobowiązały się do przekazania w latach 2026-2027 do 10% swojego budżetu na ochronę różnorodności biologicznej oraz do podwojenia wydatków na zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej poza UE do 7 mld EUR rocznie. Jednak przy szacowanym rocznym zapotrzebowaniu na inwestowanie w różnorodność biologiczną w Europie na poziomie ok. 65 mld EUR rocznie, do osiągnięcia rezultatów na dużą skalę i w krótkim czasie niezbędne będzie znaczące uzupełnienie unijnego finansowania publicznego przez środki prywatne. W skali globalnej, luka w finansowaniu bioróżnorodności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie celów ram dla bioróżnorodności do 2030 r. jest oceniana nawet na 700 mld EUR rocznie.⁵¹

Zasady wydawania kredytów

Unijne kredyty przyrodnicze byłyby wydawane w ramach mechanizmu rynkowego wzorowanego na dobrowolnych systemach certyfikacji redukcji emisji gazów cieplarnianych. Propozycja Komisji zmierza do zapewnienia finansowej rekompensaty podmiotom, które aktywnie przyczyniają się do odnowy ekosystemów i ochrony środowiska. Promotorzy i właściciele projektów m.in. rolnicy, leśnicy, właściciele gruntów i lokalne społeczności, będą mogli generować nowe dochody z projektów ochrony bioróżnorodności, przyczyniając się jednocześnie do zwiększenia odporności (ang. *resilience*) na zmiany klimatu i odbudowy ekosystemów. Kredyty mają finansować odtwarzanie siedlisk, rolnictwo regeneracyjne czy odnowę terenów podmokłych, a zatem działania wykraczające poza zobowiązania prawne. Tym samym nagradzałyby rzeczywistą poprawę stanu ekosystemów. Aby zbudować zaufanie do tego

⁴⁷ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Roadmap towards nature credits, of 7.07.2025, COM (2025) 374 final.

⁴⁸ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Roadmap towards nature credits, of 7.07.2025, COM (2025) 374 final.

⁴⁹ World Economic Forum, 'Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy', 19 January

2020. (<https://www.weforum.org/publications/nature-risk-rising-why-the-crisis-engulfing-nature-matters-for-business-and-the-economy/>)

⁵⁰ World Economic Forum, "Climate Hazards will Slash 7% of Corporate Earnings Annually by 2035, Research Warns", 11 December 2024. ([Climate Hazards Will Slash 7% Off Corporate Earnings Annually by 2035, Research Warns > Press releases | World Economic Forum](#).)

⁵¹ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Roadmap towards nature credits, of 7.07.2025, COM (2025) 374 final.

nowego rynku, konieczne będzie opracowanie metodyk weryfikacji i procedur, ścisłe monitorowanie i raportowanie osiągniętych rezultatów, ustalenie definicji projektów i ich dodatkowości oraz trwałości. Tylko zweryfikowane, mierzalne, pozytywne działania na rzecz przyrody, spełniające kryterium dodatkowości i przyjętą definicję trwałości, takie jak odtworzone siedliska lub ulepszone usługi ekosystemowe – będą skutkowały przyznaniem certyfikowanych jednostek (kredytów). Certyfikacja zapewni przejrzystość i wzmocni wiarygodność środowiskową oraz zapobiegnie nadużyciom lub podwójnemu naliczaniu osiągniętych celów. Środki mogą być wypłacane podmiotom wdrażającym projekty w ramach płatności za wyniki (ang. *results-based payments*).

Rozporządzenie w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych

Wprowadzenie kredytów przyrodniczych potencjalnie wesprze państwa czł. UE w realizacji celów w zakresie obowiązującego od sierpnia 2024 r. *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych* (ang. *Nature Restoration Law*).⁵² Rozporządzenie to ma doprowadzić do odwrócenia procesu degradacji przyrody w Europie poprzez odtworzenie naturalnych ekosystemów lądowych i morskich oraz zwiększenie bioróżnorodności i odporności ekosystemów. Do 2030 r. państwa czł. UE będą musiały odtworzyć, co najmniej 20% powierzchni należących do nich obszarów lądowych i morskich, obejmujących ekosystemy leśne, rolnicze i miejskie, a także słodkowodne i przybrzeżne. Do 2050 r. środki i działania niezbędne dla realizacji celów rozporządzenia mają objąć wszystkie ekosystemy wymagające odtworzenia. Państwa czł. UE mogłyby wykorzystywać kredyty przyrodnicze jako wkład w realizację celów krajowych i zobowiązań wynikających z tego rozporządzenia i realizowanych przez nie celów zgodnie z krajowymi planami odbudowy zasobów przyrodniczych.

Podaż i popyt na jednostki

W zależności od stopnia skomplikowania przyjętych metodyk i stosunku ponoszonych kosztów do spodziewanych korzyści, zainteresowanie rolników i właścicieli gruntów realizacją

projektów będzie przekładało się na przyszłą podaż jednostek. Rolnicy, leśnicy, rybacy, właściciele gruntów i lokalne społeczności zyskają wprawdzie dodatkowe źródła dochodu z tytułu zarządzania ekosystemami i ich odbudowy, zwiększając odporność ekosystemów i poprawiając warunki życia na obszarach wiejskich, ale pod warunkiem możliwości sprzedaży jednostek po cenie przewyższającej koszty ich uzyskania.

Popyt na jednostki wyznaczy ich cenę, a więc i opłacalność. Popyt zależy jednak od zapotrzebowania na te jednostki, a powszechne zapotrzebowanie mógłby wygenerować jedynie mechanizm obowiązkowego zapewnienia zgodności działań przedsiębiorstw z określonymi, i publicznie przyjętymi celami w zakresie bioróżnorodności. Tymczasem kredyty środowiskowe mają uzupełniać finansowanie publiczne w oparciu o dobrowolność tego mechanizmu, która jest jego słabością.

Propozycja KE traktuje usługi ekosystemowe nie jako koszty, lecz jako aktywa zbywalne, zachęcając przedsiębiorstwa do uwzględniania bioróżnorodności w procesie podejmowania decyzji ekonomicznych, a zatem internalizacji kosztów degradacji ekosystemów. Brak celów i sankcji za ich nieosiągnięcie zakłada, że mimo dobrowolności tego rynku, podmioty gospodarcze będą kierowały się prognozą, według której koszty ich działalności wzrosną w miarę degradacji ekosystemów. Przedsiębiorstwa same mają wyznaczyć sobie cele środowiskowe, które będą chciały osiągać w podobny sposób, w jaki to robią w przypadku dobrowolnych rynków węglowych.

Synergia z innymi działaniami w UE

Działania prowadzące do powstawania kredytów przyrodniczych łączą się z działaniami prowadzącymi do pochłaniania CO₂. Pod koniec 2024 r. weszły w życie przepisy unijne wdrażające ramy dobrowolnego systemu certyfikacji pochłaniania i redukcji CO₂, określone w Rozporządzeniu CRCF (ang. *Carbon Removals and*

⁵² Rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany

rozporządzenia (UE) 2022/869 (Tekst mający znaczenie dla EOG) [Rozporządzenie - UE - 2024/1991 - EN - EUR-Lex](#)

Carbon Farming).⁵³ Po planowanym na początek 2026 r. wejściu w życie metodyk dla projektów CRCF możliwa będzie certyfikacja działalności związanej z gospodarką węglową, która nie tylko redukuje i przechwytuje emisje CO₂, ale przynosi jednocześnie korzyści dla bioróżnorodności, takie jak ponowne nawadnianie torfowisk, sadzenie drzew i zalesianie oraz zrównoważone rolnictwo i agroleśnictwo. Tak więc, projekty sekwestracji CO₂ chronią i przywracają bioróżnorodność i dobry stan ekosystemów. Korzyści dla bioróżnorodności mają być obowiązkowe dla metodyk gospodarowania CO₂ w ramach rolnictwa węglowego. Połączenie tych narzędzi realizacji celów redukcji i sekwestracji CO₂ oraz odtwarzania bioróżnorodności wydaje się więc uzasadnione synergiami, jakie pojawiają się w trakcie realizacji przyszłych projektów.

Grupa ekspertów, projekty pilotażowe i konsultacje społeczne

KE zapowiedziała powołanie jeszcze w tym roku grupy ekspertów złożonej z przedstawicieli administracji państw czł., rolników, społeczności lokalnych i naukowców, której zadaniem będzie opracowanie metodologii dotyczących kredytów przyrodniczych.

Sfinansuje również projekty pilotażowe, realizowane do 2027 r., a więc do planowanego wejścia w życie proponowanych rozwiązań. Projekty pilotażowe pomogą udoskonalić model funkcjonowania systemu przed jego pełnym wdrożeniem w 2027 r. Grupa ekspertów zaproponuje, jak certyfikować kredyty przyrodnicze i jak zarządzać ich rynkiem, a następnie w oparciu o rekomendacje przedstawione przez to gremium Komisja podejmie decyzję, czy włączyć tę kwestię do prawa UE. Wdrożenie tego mechanizmu umożliwiłoby firmom lub państwom czł. UE zakup kredytów emitowanych przez rolników, leśników i innych zarządców gruntów podejmujących działania chroniące przyrodę, np. poprzez sadzenie drzew, odtwarzanie terenów podmokłych lub przechodzenie na regeneracyjne rodzaje rolnictwa.

KE zachęca wszystkie zainteresowane strony (przedsiębiorstwa, naukowców, rządy i społeczeństwo obywatelskie) do udziału w kształtowaniu tej inicjatywy poprzez otwarte zaproszenie do zabrania głosu w konsultacjach publicznych, które trwają do 30 września 2025 r.⁵⁴ Natomiast do 10 września 2025 r. można składać zgłoszenia do grupy ekspertów.

I Konsultacje publiczne projektu metodyk certyfikacji trwałego usuwania dwutlenku węgla w UE

W dniu 2 lipca 2025 r. KE zaprezentowała projekt pierwszego aktu delegowanego, ustanawiającego metodyki dla certyfikacji działań prowadzących do trwałego usuwania CO₂ w UE w ramach dobrowolnego systemu certyfikacji pochłaniania, tzw. CRCF⁵⁵ (ang. *Carbon Removals and Carbon Farming Regulation*)⁵⁶. Zaprezentowany przez KE dokument skupia się na trzech technologiach trwałego składowania CO₂ i odpowiednio powiązanych z nimi metodykach. Główne założenia metodyk

certyfikacji pochłaniania w podziale na poszczególne technologie są następujące:

- **Bezpośredni wychwyt CO₂ z powietrza z magazynowaniem (DACCS)** – certyfikacja ma wymagać kompleksowej oceny cyklu życia, która uwzględniać powinna wszystkie źródła emisji gazów cieplarnianych powiązane z procesami wychwytywania, transportu i składowania CO₂. Kluczowe

⁵³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3012 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach. [Rozporządzenie - UE - 2024/3012 - EN - EUR-Lex](#)

⁵⁴ [Roadmap towards Nature Credits \(https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives_en?text=nature%20credits\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives_en?text=nature%20credits)

⁵⁵ Więcej w: Raport z rynku CO₂ nr 158 – maj 2025; Raport z rynku CO₂ nr 156 – marzec 2025; Raport z rynku CO₂ nr 129 – grudzień 2022.

⁵⁶ Rozporządzenie CRCF, czyli rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/3012 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach ustanawia dobrowolne unijne ramy certyfikacji działań ukierunkowanych na usuwanie dwutlenku węgla z atmosfery. Ich celem jest zagwarantowanie, że takie inicjatywy, jak trwałe pochłanianie CO₂ (np. geologiczne składowanie, DACCS, BECCS), rolnictwo i leśnictwo węglowe (np. uprawy regeneracyjne, zalesianie) lub składowanie CO₂ w produktach (np. beton, drewno), będą wiarygodne, mierzalne i trwałe.

obowiązki operatorów mają obejmować stosowanie określonych wzorów i protokołów monitorowania emisji, uwzględnianie emisji z nowych lub rozbudowywanych instalacji oraz zapewnienie spójności w bilansie masy i segregacji strumieni CO₂;

► **Wychwyt biogenicznych emisji z magazynowaniem (BioCCS)**

– certyfikacja ma dotyczyć jedynie biogenicznego CO₂, powstałego jako produkt uboczny w procesach produkcyjnych dóbr, energii i usług, a nie generowanego celowo do wychwytu i składowania. Dodatkowe wymogi mają obejmować zapewnienie braku zwiększenia zużycia biomasy ponad poziom potrzebny do zasilenia procesu wychwytu (technologie BioCCS muszą być na tyle wydajne energetycznie, by nie pochłaniały więcej energii niż dostarcza spalana biomasa) oraz kontrole zrównoważonego rozwoju materiałowego i geograficznego, by ograniczyć potencjalny negatywny wpływ BioCCS na ekosystemy (biomasa musi pochodzić ze źródeł, które nie wpływają negatywnie na środowisko, a jej pozyskiwanie nie może wiązać się ze zwiększaniem poziomu emisji wynikających z pośredniej zmiany użytkowania gruntów [ILUC⁵⁷]);

► **Usuwanie CO₂ przy użyciu biowęgla (BCR)** – certyfikacja ma dotyczyć tylko stabilnego⁵⁸ biowęgla, spełniającego rygorystyczne kryteria trwałości⁵⁹. Biowęgiel powinien być monitorowany przez rok od jego zastosowania. Mają przy tym obowiązywać surowe limity dla zanieczyszczeń i kontrola pochodzenia biomasy. Przy produkcji biowęgla preferowane powinny być surowce z odpadów, z zastrzeżeniem ograniczeń dla biomasy spożywczej.

Nowością w projekcie KE jest połączenie metodyk dla trzech technologii w jednym akcie prawodawczym, podczas gdy wcześniejsze wersje były publikowane oddzielnie. Elementami wspólnymi w całym projekcie w kwestii monitoringu

i odpowiedzialności jest to, że operatorzy zobowiązani są do przedstawiania planów monitoringu i działalności przed każdą certyfikacją, zapisany jest w nim wymóg zgodności z szerokim zakresem norm zrównoważonego rozwoju (zmiany klimatu, zasoby wodne, różnorodność biologiczna), a operatorzy miejsc składowania CO₂ mają ponosić odpowiedzialność za jego ewentualne emisje. Krytycy projektu wskazują jednak, że technologie z różnym poziomem wiarygodności (tj. DACCS i biowęgiel) zostały w przedmiotowym dokumencie zestawione razem, co może mieć wpływ na jakość całej regulacji.

KE otworzyła [konsultacje publiczne](#) aktu delegowanego w terminie do 22 września 2025 r. Następnie w październiku 2025 r. zamierza zaprezentować uaktualnioną wersję metodyk na forum Grupy Ekspertów ds. Usuwania CO₂ (ang. *EU Expert Group on carbon removals*)⁶⁰. Przekazanie dokumentu do PE i Rady UE zaplanowane jest na listopad 2025 r., po czym nastąpi 2- lub 4-miesięczny okres na ewentualne odrzucenie aktu bez możliwości wniesienia poprawek, a następnie, po jego ewentualnym przyjęciu, publikacja w Dzienniku Urzędowym UE. Szacuje się, że projekt powinien zostać formalnie przyjęty w pierwszej połowie 2026 r.

Należy zauważyć, że będzie to prawdopodobnie pierwsza grupa metodyk formalnie zatwierdzonych i przyjętych do stosowania w ramach CRCF (ang. Carbon Removal Certification Framework), co będzie dawało podstawę do realizacji pierwszych projektów z zakresu trwałego usuwania CO₂ w ramach tego systemu. KE zależy na jak najszybszym przyjęciu tych metodyk, a następnie wdrażaniu na ich bazie projektów w UE, w związku z toczącą się obecnie dyskusją na temat potencjalnego dopuszczenia wykorzystania jednostek z projektów CDR (ang. *Carbon Dioxide Removal*) w ramach EU ETS.

⁵⁷ ILUC (ang. *Indirect Land Use Change*) to zjawisko związane głównie z produkcją biopaliw, polegające na sytuacji, w której zwiększone zapotrzebowanie na biomasę pośrednio prowadzi do przekształcania terenów naturalnych – takich jak lasy, łąki czy torfowiska – w grunty rolne.

⁵⁸ Inertynitowy biowęgiel to forma o wysokiej odporności na rozkład, powstała z częściowo zwęglonej materii roślinnej. Dzięki swojej stabilności jest uznawany za wiarygodny nośnik trwałego magazynowania węgla.

⁵⁹ W ramach certyfikacji będą uznawane tylko partie BCR z korzystnym stosunkiem H:C lub wysoką zawartością inertynitu.

⁶⁰ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-removals-and-carbon-farming_en#eu-expert-group-on-carbon-removals (dostęp: 28.07.2025)

Najważniejsze informacje z globalnych systemów ETS

- ▶ **2 lipca** – Turecki parlament uchwalił pierwszą w historii kraju ustawę klimatyczną (nr 7552), która weszła w życie 9 lipca 2025 r. Wprowadza ona krajowy system handlu uprawnieniami do emisji (ETS) i ustanawia *Carbon Market Board*, jako organ nadzorczy, z udziałem ministra środowiska oraz przedstawicieli kluczowych resortów i regulatorów. Systemem ETS będzie zarządzać Dyrekcja ds. Zmian Klimatu, a operatorem rynku wtórnego została giełda EPIAŞ (ang. *Energy Exchange Istanbul*). Nowe przepisy obejmują instalacje, których emisje przekraczają 50 tys. ton CO₂ rocznie – są one klasyfikowane jako kategoria „B” (do 500 tys. ton) lub „C” (powyżej 500 tys. ton). Podmioty te muszą uzyskać pozwolenie na emisję na okres 3 lat, z możliwością przedłużenia o 2 lata. System oparty jest na limitach emisji zależnych od intensywności działalności. Przewidziano również możliwość bankowania i pożyczania uprawnnień (ang. *„banking and borrowing”*), stosowanie offsetów oraz opcjonalny mechanizm podatku granicznego (podobny do unijnego CBAM). Dochody z systemu - z aukcji, opłat i kar - mają wspierać transformację energetyczną, w tym działania na rzecz sprawiedliwej transformacji. System ETS ma rozpocząć fazę pilotażową w 2026 r., a pełne wdrożenie zaplanowano na 2027 r. Dodatkowo 22 lipca 2025 r. Dyrekcja ds. Zmian Klimatu opublikowała projekt rozporządzenia wykonawczego i rozpoczęła konsultacje publiczne, które potrwać do 4 sierpnia br.⁶¹
- ▶ **3 lipca** – Dziesięć stanów uczestniczących w Regional Greenhouse Gas Initiative (RGGI) ogłosiło wyniki trzeciego przeglądu programu. Od 2027 r. wprowadzone zostaną bardziej rygorystyczne limity emisji CO₂, obowiązujące do 2037 r., oraz nowe mechanizmy mające chronić odbiorców przed wzrostem cen energii. Od 2009 r. emisje spadły o 46%, a przychody z aukcji uprawnień (ponad 9 mld USD) przeznaczono na wsparcie lokalnych społeczności i rozwój czystej energii. Kolejny przegląd zaplanowano najpóźniej na 2028 r. RGGI pozostaje otwarte na dołączenie nowych stanów zainteresowanych udziałem we wspólnym rynku emisji.⁶²
- ▶ **3 lipca** – Rząd Australii przyznał projektowi Bonaparte CCS status Major Project, co oznacza uznanie jego dużego znaczenia strategicznego i gospodarczego. To pierwszy morski projekt CCS w Australii, który uzyskał taki status. Projekt prowadzony jest przez konsorcjum INPEX, TotalEnergies i Woodside Energy. W 2024 r. badania potwierdziły, że złożo w Basenie Bonaparte – około 250 km od Darwin – ma doskonałe warunki do trwałego składowania CO₂. Jego pojemność oceniana jest na ponad 10 mln ton CO₂ rocznie. Prace inżynierskie zostały rozpoczęte w kwietniu 2025 r., a pierwsze wtryski CO₂ są planowane ok. 2030 r.⁶³
- ▶ **7 lipca** – Prezydent Stanów Zjednoczonych podpisał rozporządzenie, które przewiduje zakończenie wsparcia finansowego dla niestabilnych źródeł energii kontrolowanych przez podmioty zagraniczne - w szczególności farm wiatrowych i słonecznych opartych na komponentach pochodzących m.in. z Chin. Działanie to ma na celu wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz ograniczenie zależności od zagranicznych łańcuchów dostaw. Departament Skarbu został zobowiązany do wstrzymania federalnych ulg podatkowych dla tego typu projektów, natomiast Departament Spraw Wewnętrznych ma zakończyć preferencyjne traktowanie inwestycji w energię wiatrową i słoneczną na terenach publicznych. Administracja tłumaczy decyzję potrzebą

⁶¹ <https://icapcarbonaction.com/en/news/turkiye-adopts-landmark-climate-law-paving-way-national-ets>

⁶² https://www.rggi.org/sites/default/files/Uploads/Press-Releases/Press_Release_Program_Review_Announcement.pdf

⁶³ <https://www.inpex.com.au/news-and-updates/media-centre/media-releases/bonaparte-ccs-project-awarded-major-project-status/>

przywrócenia konkurencyjności krajowym, niezawodnym źródłom energii, takim jak gaz ziemny, energia jądrowa czy węgiel.⁶⁴

- **7 lipca** – Australijski Departament ds. Klimatu i Energii (ang. *Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water*) prowadzi konsultacje społeczne w sprawie czterech typów kredytów, które należą do krajowego systemu kredytów węglowych (ang. *Australian Carbon Credit Unit, ACCU*). Chodzi o zasady stosowane w projektach takich jak zalesianie, gospodarowanie odpadami organicznymi, redukcja emisji w transporcie oraz ograniczanie emisji w hodowli bydła. Obowiązujące przepisy przewidują, że każdy z typów kredytów wygasa po dziesięciu latach, jeśli wcześniej nie zostanie zaktualizowany. Zainteresowani mogą zgłaszać swoje uwagi do 4 sierpnia 2025 r. Po zakończeniu konsultacji specjalna komisja doradcza oceni, czy warto przedłużyć ich działanie lub przygotować nowe wersje. Dotychczasowe projekty, które już z nich korzystają, będą mogły działać dalej do końca swojej umowy.⁶⁵
- **14 lipca** – Raport „*Future Energy Scenarios: Pathways to Net Zero 2025*” opublikowany przez National Energy System Operator (NESO) – nową, niezależną instytucję odpowiedzialną za planowanie i koordynację transformacji energetycznej w Wielkiej Brytanii – podkreśla pilną potrzebę przyspieszenia działań na rzecz czystej energii. Według analiz NESO, aby osiągnąć cele klimatyczne do 2030 r. i do 2050 r., konieczne jest natychmiastowe zwiększenie inwestycji w infrastrukturę energetyczną, poprawę efektywności energetycznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii, takich jak wiatr, słońce i wodór. Prognozy wskazują, że zapotrzebowanie na energię elektryczną może się potroić, ale dzięki elastycznemu zarządzaniu popytem i nowym technologiom możliwe jest znaczne ograniczenie kosztów dla konsumentów oraz emisji. NESO apeluje

o natychmiastowe, zdecydowane, długofalowe działania, by zapewnić czystą, bezpieczną i przystępną cenowo energię w nadchodzących dekadach.⁶⁶

- **21 lipca** – Korea Południowa i Kambodża ogłosiły uruchomienie pierwszego wspólnego projektu klimatycznego w ramach art. 6.2 Porozumienia paryskiego. Celem projektu jest ograniczenie emisji CO₂ poprzez rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych w Kambodży, w tym instalację stacji ładowania i dostarczenie e-skuterów. Projekt prowadzony przez koreańską firmę VeryWords ma na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu w Kambodży poprzez wprowadzenie elektrycznych motocykli i infrastruktury do ich ładowania w latach 2025-2034. Szacuje się, że pozwoli to na redukcję 680 tys. ton CO₂, z czego 400 tys. ton zostanie przekazanych Korei Południowej i wliczonych do jej wkładu krajowego (ang. *National Determined Contribution, NDC*). Porozumienie to podkreśla rosnącą współpracę obu krajów w zakresie działań na rzecz klimatu.⁶⁷
- **23 lipca** – Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze wydał opinię doradczą, w której uznał, że państwa mają prawnie wiążące zobowiązania do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz ochrony klimatu, zgodnie z celami Porozumienia paryskiego i prawnymi standardami międzynarodowymi. Trybunał jednoznacznie stwierdził, że Klimat uznano za dobro wspólne, a prawo do czystego środowiska – za element praw człowieka. Opinia została przygotowana na wniosek Zgromadzenia Ogólnego ONZ, na inicjatywę Vanuatu i ruchu młodzieży z Wysp Pacyfiku. Trybunał podkreślił, że państwa ponoszą również odpowiedzialność za działalność firm funkcjonujących na ich terytorium – udzielanie im subsydiów lub licencji na wydobycie paliw kopalnych może zostać uznane za naruszenie prawa międzynarodowego, co wiąże się z obowiązkiem naprawienia wyrządzonych szkód poprzez

⁶⁴ <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/07/ending-market-distorting-subsidies-for-unreliable-foreign%E2%80%91controlled-energy-sources/>

⁶⁵ <https://www.dcceew.gov.au/about/news/have-your-say-on-sunsetting-accu-scheme-methods>

⁶⁶ <https://www.neso.energy/news/bold-and-sustained-action-clean-energy-imperative-now-and-beyond-2030>

⁶⁷ <https://www.korea.net/Government/Briefing-Room/Press-Releases/view?articleId=81356type=06insttCode=A110412>

rekompensatę, przywrócenie stanu poprzedniego lub inne formy zadośćuczynienia. Opinia trybunału, choć niewiążąca prawnie, może istotnie wpłynąć na przyszłe procesy sądowe, politykę klimatyczną i negocjacje globalne.⁶⁸

- ▶ **24 lipca** – Podczas szczytu w Pekinie, UE oraz Chiny wydały wspólne oświadczenie dotyczące kwestii zmian klimatu. Liderzy obu stron (w tym przewodniczący Rady UE António Costa, przewodnicząca KE Ursula von der Leyen oraz chiński premier Li Qiang) potwierdzili swoje zobowiązanie do realizacji celów Konwencji ONZ i Porozumienia paryskiego. Zobowiązano się do przygotowania nowych krajowych wkładów (NDC) na 2035 r., które mają objąć całą gospodarkę i wszystkie emisje. NDC mają być gotowe przed szczytem klimatycznym COP30 w Brazylii. UE i Chiny podkreśliły potrzebę stabilnej współpracy i wspólnego działania na rzecz sprawiedliwej transformacji klimatycznej, zwłaszcza w takich obszarach jak OZE, przystosowanie się do zmian klimatu, ograniczenie emisji metanu, handel emisjami i

nowe technologie. Obie strony zadeklarowały też wsparcie dla szczytu COP30, tak aby przyniósł konkretne i sprawiedliwe efekty, szczególnie dla krajów rozwijających się. Choć oświadczenie nie zawiera nowych zobowiązań, pokazuje chęć współpracy między UE a Chinami mimo napięć na arenie międzynarodowej.⁶⁹

- ▶ **25 lipca** – Nowozelandzka Komisja ds. Zmian Klimatu opublikowała raport monitorujący postępy kraju w redukcji emisji. Wskazuje on, że emisje netto spadły o ok. 2% między 2022 a 2023 r., a pierwszy budżet emisyjny (2022–2025) najprawdopodobniej zostanie zrealizowany. Mimo to istnieje znaczne ryzyko, że kraj nie osiągnie celów na lata 2031–2035 ani neutralności klimatycznej do 2050 r. Komisja wzywa do natychmiastowych działań, w tym wzmocnienia systemu handlu uprawnieniami do emisji (NZ ETS) i wdrożenia konkretnych polityk sektorowych, zwłaszcza w energetyce, transporcie i rolnictwie.⁷⁰

⁶⁸ <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/187/187-20250723-pre-01-00-en.pdf>

⁶⁹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/07/24/joint-eu-china-press-statement-on-climate/>

⁷⁰ <https://www.climatecommission.govt.nz/our-work/monitoring/emissions-reduction-monitoring/erm-2025>

Pozostałe informacje

- Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) opublikował dane dotyczące projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism*, CDM – mechanizm czystego rozwoju)⁷¹, z których wynika, że na koniec lipca było 7 832 projekty CDM, a łączna liczba wydanych jednostek CER, wygenerowanych w ramach tych projektów, wyniosła 2 381 mln. Natomiast całkowita liczba jednostek wydanych w związku z realizacją 360 działań programowych CDM (ang. *Programme of Activities*, PoA – działania programowe)⁷² osiągnęła poziom 74,7 mln jednostek CER.
- W dniu 4 lipca br. KOBiZE przedstawił stanowisko w ramach konsultacji publicznych dotyczących reformy systemu EU ETS oraz rezerwy MSR⁷³. Konsultacje prowadzone przez Komisję Europejską trwały do 8 lipca 2025 r. W swoim stanowisku KOBiZE podkreśla konieczność wprowadzenia dodatkowych mechanizmów, które umożliwią osiągnięcie celów klimatycznych w sposób ekonomicznie akceptowalny. Zwrócono również uwagę na potrzebę uwzględnienia technologii usuwania dwutlenku węgla (CDR) oraz offsetów jako uzupełnienia działań redukcyjnych. Jednym z kluczowych postulatów jest powołanie Europejskiego Centralnego Banku Węglowego (ang. *European Central Carbon Bank*), który miałby stabilizować rynek uprawnień do emisji po 2030 r. Zdaniem KOBiZE, reforma powinna wzmacniać elastyczność i odporność systemu EU ETS, przy jednoczesnym zapewnieniu skuteczności w ograniczaniu emisji.
- W dniu 7 lipca br. ERCST przedstawił swoje stanowisko w ramach przeglądu systemu EU ETS⁷⁴. ERCST w znacznej części swojego stanowiska pozytywnie ocenia dotychczasowe funkcjonowanie rezerwy MSR w EU ETS. Mechanizm ten zdaniem ERCST skutecznie ograniczył

historyczną nadwyżkę uprawnień do emisji i ustabilizował ich ceny, szczególnie w momentach zewnętrznych wstrząsów rynkowych (np. kryzysu gospodarczego). ERCST wskazuje, że największą zaletą MSR jest automatyczne dostosowywanie podaży uprawnień, co daje uczestnikom rynku poczucie przewidywalności i bezpieczeństwa. Jednocześnie eksperci zauważają, że skuteczność MSR pozostaje tylko częściowo przetestowana. Do tej pory rezerwa MSR funkcjonowała wyłącznie w trybie wycofywania uprawnień z rynku (zasilania rezerwy) i nie doszło jeszcze do ich uwolnienia na rynek. Oznacza to, że nie wiadomo, jak mechanizm zareaguje w sytuacji niedoboru uprawnień lub wzrostu popytu. Taka asymetria może ograniczać elastyczność systemu i jego zdolność do adaptacji. ERCST podkreśla także, że MSR nie rozróżnia źródeł nadwyżki – traktując tak samo tę wynikającą z realnych działań redukcyjnych („dobra” nadwyżka, ang. *„good surplus”*), jak i tę wywołaną nagłymi zmianami gospodarczymi („zła” nadwyżka, ang. *„bad surplus”*). Co więcej, zasada trwałego unieważniania uprawnień w ramach „invalidation mechanism” może wpływać na pułap emisji i cel redukcyjny. W opinii ERCST, pojawiły się też krytyczne uwagi dot. funkcjonowania EU ETS, takie jak stwierdzenie, że system ten nie działa jak w pełni rynkowy mechanizm. Na jego funkcjonowanie wpływają liczne uwarunkowania polityczne i nakładające się regulacje np. dotyczące OZE czy efektywności energetycznej. Co osłabia sygnał cenowy, który powinien kierować inwestycjami niskoemisyjnymi w całą gospodarkę. Wśród propozycji reform ERCST wskazuje m.in. na konieczność zwiększenia przejrzystości działania MSR, jego dostosowanie do różnych typów nadwyżek rynkowych („dobrej”/„złej” nadwyżki), a także potencjalne

⁷¹ <http://cdm.unfccc.int>

⁷² ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzania, a dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

⁷³ https://www.kobize.pl/uploads/materialy/materialy_do_pobrania/aktualnosci/2025/66_Stawowisko_KOBIZE.pdf

⁷⁴ <https://ercst.org/ercst-response-to-the-ec-public-consultation-on-the-eu-ets-and-the-msr/>

skrócenie czasu reakcji mechanizmu. Zamiast rocznych korekt, rezerwa mogłaby reagować częściej. Można też rozważyć rolę MSR jako narzędzia aktywnego zarządzania podażą, np. w przypadku przyszłego włączenia jednostek z mechanizmów pochłaniania CO₂.

- **Swoje stanowisko w sprawie reformy EU ETS przedstawiło Europejskie Stowarzyszenie Aluminium** (ang. *European Aluminium*). W dokumencie zawarto szczegółowe propozycje techniczne oraz postulaty dotyczące dalszego dostosowania MSR do długoterminowych celów klimatycznych UE. Europejskie Stowarzyszenie Aluminium popiera cele klimatyczne UE i uznaje EU ETS za kluczowy instrument dekarbonizacji, ale jak wskazano w stanowisku po 2030 r. system ETS będzie wymagał reform, które zapewnią elastyczność, konkurencyjność i dostosowanie do realiów dekarbonizacji sektora. Zdaniem stowarzyszenia niezbędna jest reforma EU ETS i MSR po 2030 r., tak aby chronić konkurencyjność przemysłu i wspierać dekarbonizację. W kontekście reformy MSR po 2030 r., stowarzyszenie apeluje o większą przewidywalność, ograniczenie nadmiernych redukcji uprawnień i ochronę konkurencyjności europejskiego przemysłu aluminiowego. W swoim stanowisku European Aluminium zaleca pośród szeregu szczegółowych propozycji m.in.:

- Zmianę MSR, aby zapobiegać niedoborom i skokom cen, likwidację mechanizmu unieważniania uprawnień lub ich ponowne wprowadzenie, oraz wykorzystanie niewykorzystanych uprawnień (np. z powodu ograniczeń produkcji) do wspierania rozwoju przemysłu i transformacji niskoemisyjnej.
- Przedłużenie obowiązywania rekompensaty kosztów pośrednich po 2030 r. z minimalnym poziomem ujednolicenia w UE, utrzymanie bezpłatnych uprawnień dla sektorów spoza CBAM przy zaktualizowanych wskaźnikach.
- Rozszerzenie zakresu mechanizmu CBAM na produkty przetworzone i konkurencyjne względem aluminium.

- Wstrzymanie wycofywania darmowych uprawnień dla sektorów CBAM, jeśli mechanizm nie będzie skuteczny w zapobieganiu ucieczce emisji (zgodnie z raportem Dragiego).
- Zaleca, aby co najmniej 50% dochodów z EU ETS było przeznaczane na wspieranie konkurencyjności sektorów energochłonnych.
- Włączenie do systemu EU ETS zarówno międzynarodowych kredytów węglowych, jak i unijnych certyfikowanych pochłanianych emisji („removals”) w celu rozliczenia emisji.
- Uproszczenie rocznego raportowania emisji oraz wymogów dotyczących audytów energetycznych.⁷⁵

- **Swoje stanowisko w sprawie propozycji celu redukcji emisji na 2040 r. przedstawiło ERCST**. W odpowiedzi na nowe propozycje Komisji Europejskiej dotyczące celu klimatycznego na 2040 r., ERCST jest zdania⁷⁶, że potrzebne są realne działania dopasowane do zmieniających się globalnych warunków gospodarczych i technologicznych, a nie jedynie powielanie ogólnych deklaracji politycznych. KE zaproponowała redukcję emisji o 90% do 2040 r. w por. do 1990 r., a ERCST podkreśla, że celem polityki klimatycznej powinno być dekarbonizowanie gospodarki, a nie jej deindustrializacja. Zdaniem ekspertów, część propozycji, choć teoretycznie uzasadniona, zagraża konkurencyjności europejskiego przemysłu, który już dziś mierzy się z rosnącymi kosztami i regulacjami. Autorzy wskazują też, że propozycja 3% wykorzystania międzynarodowych kredytów emisyjnych od 2036 r. jest spóźniona i zbyt skromna, by realnie pomóc sektorom objętym EU ETS. Duże wątpliwości budzi także brak jasności, co do architektury polityki klimatycznej po 2030 r. – nie wiadomo, czy będzie ona opierać się na modyfikacji istniejących instrumentów, czy wprowadzeniu nowych, w tym obowiązkowych standardów produktowych. ERCST przypomina również, że wpływ polityki UE na kraje trzecie, w tym rozwijające się, powinien być bardziej wyraźnie uwzględniany – zwłaszcza w kontekście

⁷⁵ https://european-aluminium.eu/news_events/position-paper-review-of-the-eu-emissions-trading-system-ets-and-market-stability-reserve-msr-post-2030/

⁷⁶ <https://ercst.org/ercst-reflection-note-eu-2040-climate-change-policy-what-is-to-be-done/>

mechanizmów takich jak CBAM. W kwestii CBAM, ERCST zauważa istotny zwrot w podejściu – propozycja wykorzystania jego dochodów do kompensacji dla eksporterów to długo oczekiwana decyzja, choć nadal wymagająca doprecyzowania.

- **KE ogłosiła konsultacje publiczne zapowiedziane w Planie działania na Rzecz Przemysłu Motoryzacyjnego w Europie⁷⁷.** Plan działania to strategia UE mająca na celu wspieranie transformacji sektora motoryzacyjnego w kierunku zrównoważonego rozwoju, w tym dekarbonizacji. Obowiązujące od 2023 r. normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych (rozporządzenie (UE) 2023/851 zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/631⁷⁸) określają wymagania dotyczące emisji CO₂ dla nowych pojazdów rejestrowanych na rynku UE. Celem tych regulacji jest wspieranie realizacji celów redukcji emisji gazów cieplarnianych UE na 2030 r. oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., a także promowanie pojazdów bezemisyjnych i wspieranie innowacji w zakresie czystych technologii. Równolegle KE przygotowuje przegląd dyrektywy o etykietowaniu pojazdów, w celu zapewnienia lepszej jakości informacji dla konsumentów przy zakupie nowych samochodów oraz wspierania zrównoważonych wyborów – szczególnie w odniesieniu do emisji CO₂ i efektywności paliwowej. Przegląd ma także wspomóc producentów w osiąganiu celów emisji CO₂, co w efekcie powinno zwiększyć udział pojazdów bezemisyjnych na rynku UE. Obywatele UE i zainteresowane strony są zaproszeni do wyrażenia swojej opinii w ramach ogłoszenia o zbieraniu opinii oraz wspólnych konsultacji publicznych za pośrednictwem portalu „Have Your Say” do dnia 29 września 2025 r.
- **W dniu 16 lipca 2025 r. KOBiZE/IOŚ-PIB, jako reprezentant Polski, dołączył do grona członków ICAP (ang. *International Carbon Action Partnership*)⁷⁹.** ICAP to międzynarodowe forum

współpracy państw i instytucji rozwijających systemy handlu emisjami (ETS), wspierające realizację globalnych celów klimatycznych. Obecnie ICAP zrzesza 35 członków i 9 obserwatorów, tworząc sieć wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie polityki klimatycznej i rynków CO₂. Członkostwo Polski w ICAP to wyraz zaangażowania w realizację Porozumienia paryskiego i aktywny udział w kształtowaniu nowoczesnych narzędzi „*cap and trade*”. To także uznanie dla roli KOBiZE, jako wiodącej instytucji w zakresie zarządzania EU ETS w Polsce. Przynależność do ICAP umożliwi Polsce udział w międzynarodowych pracach nad integracją rynków emisji oraz rozwój współpracy eksperckiej z ośrodkami badawczymi z innych państw. Dzięki członkostwu możliwa będzie także wymiana najlepszych praktyk, wzmacnianie pozycji Polski w globalnej debacie klimatycznej oraz wspieranie innowacji na rynku CO₂.

- **W dniu 22 lipca br. IMGW-PIB opublikował swój kolejny coroczny raport na temat stanu klimatu Polski.** Obecne wydanie pt. „*Klimat Polski 2024*” stwierdza, że 2024 r. był najcieplejszy w historii pomiarów instrumentalnych prowadzonych w naszym kraju od 1951 r. Raport podkreśla również, że cała ostatnia dekada była okresem dziesięciu najcieplejszych lat. Autorzy raportu zwracają uwagę na zachodzące w Polsce bezprecedensowe zmiany, ponieważ od połowy XX w. średnia roczna temperatura w naszym kraju wzrosła już o ponad 2°C. Potwierdzają również fakt, że tempo wzrostu temperatury w Europie przekracza dwukrotnie średnią światową, co sprawia, że nasz kontynent ociepla się najszybciej (pisałyśmy o tym w numerze *kwietniowym [nr 157 2025]*), gdzie został omówiony raport „*European State of the Climate 2024*” (ESOTC), przedstawiający stan klimatu w Europie w 2024 r.). W Polsce w 2024 r. szczególnie ciepłe w porównaniu ze średnimi wieloletnimi okazały się miesiące: luty, marzec i wrzesień. Niestety, wielokrotnie wystąpiły zjawiska ekstremalne, takie jak fale upałów, susze,

⁷⁷ https://climate.ec.europa.eu/news/other-reads/news/commission-launches-public-consultation-co2-emission-standards-cars-and-vans-and-car-labelling-2025-07-07_en

⁷⁸ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/851 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2019/631 w odniesieniu do

wzmocnienia norm emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych zgodnie z ambitniejszymi celami klimatycznymi Unii.

⁷⁹ <https://icapcarbonaction.com/en/news/poland-joins-icap-its-35th-member>

opady nawałne i powodzie błyskawiczne. Zaobserwowano coraz większe zróżnicowanie czasowe i przestrzenne opadów atmosferycznych. Ich suma krajowa, choć mieściła się w normie z lat 1991–2020, rozkładała się pomiędzy regionami bardzo nierównomiernie, z jednej strony

powodując powodzie, a z drugiej – wywołując susze, kiedy to w okresie wegetacyjnym 2024 r. znaczna część kraju była dotknięta zjawiskiem ujemnego klimatycznego bilansu wodnego. Więcej informacji: [Klimat Polski 2024 – raport IMGW-PIB – Obserwator](#)

Tabela 7. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w sierpniu 2025 r.

Dzień	Wydarzenie
25 lipca -22 sierpnia	Przerwa wakacyjna w pracach grup roboczych Parlamentu Europejskiego
W sierpniu	Terminy aukcji uprawnień EUA w UE: ► EEX:– 6 i 20 sierpnia 2025 r. (środa) – krajowa aukcja polskich uprawnień - 2,072 mln EUA - 6 sierpnia / 2,069 mln – 20 sierpnia na aukcję (start 9:00-11:00); ► EEX: 4 do 28 sierpnia 2025 r. (poniedziałek, wtorek i czwartek) – unijna aukcja uprawnień EUA (+EFTA): 3, 245 mln EUA/na aukcję oraz 3,244 mln EUA na aukcję – 28 sierpnia; ► EEX: 1, 8, 15, 22 sierpnia 2025 r. – 1,607 mln EUA/aukcję oraz 1,614 mln EUA/ aukcję (29 sierpnia) (piątek - krajowa aukcja niemiecka);

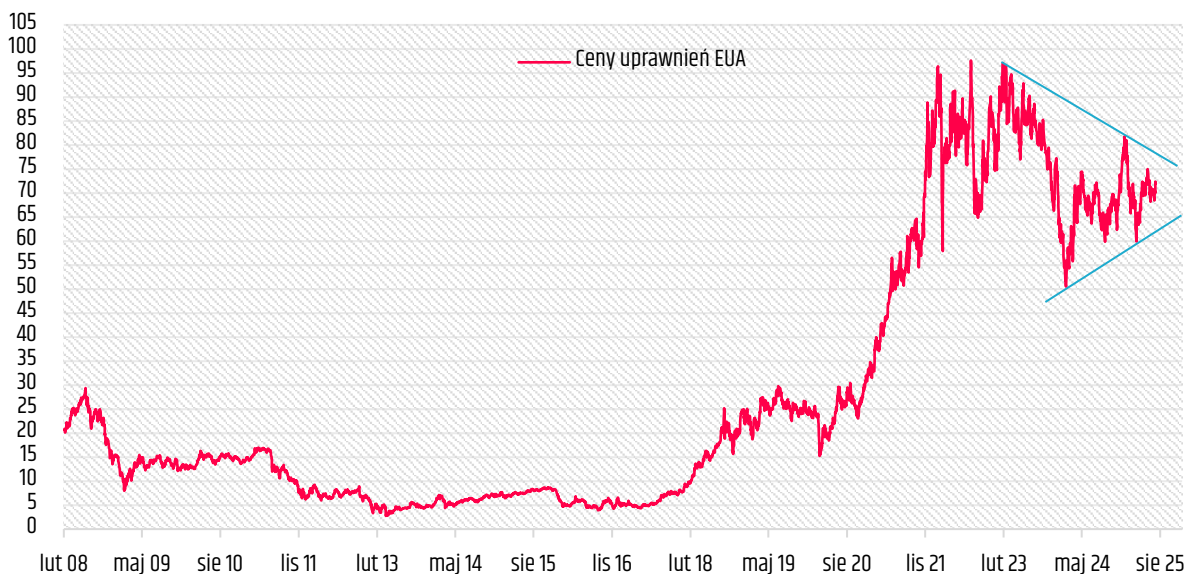
Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie EEX, PE, Rady UE.

Tabela 8. Zmiany cen uprawnień w poszczególnych miesiącach w okresie ostatnich 13 lat, tj. w okresie od 2013 r. do 2025 r. wg danych z rynku wtórnego spot (tzw. sezonowość)

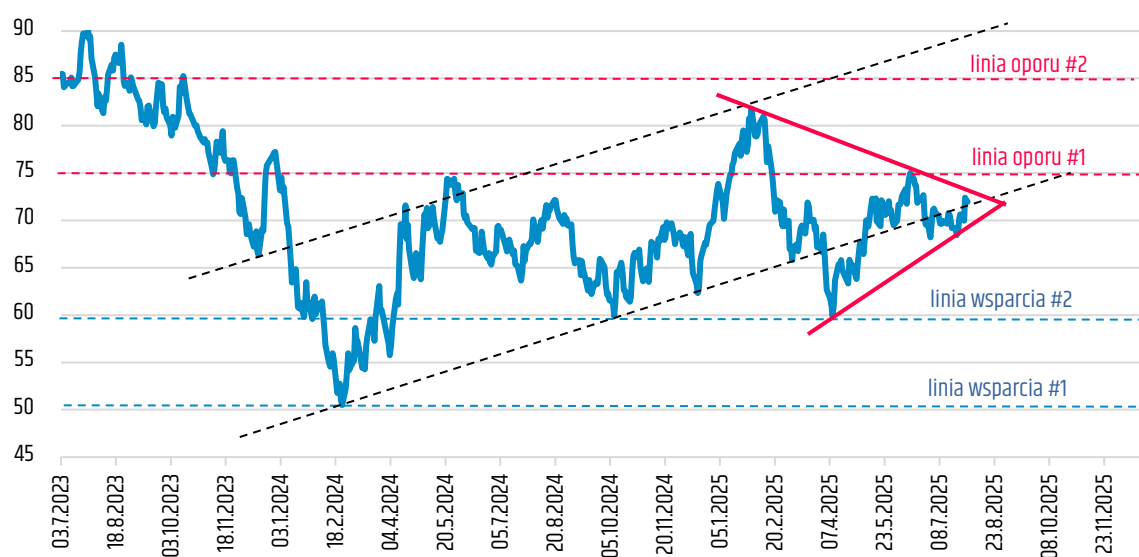
	Sty	Lut	Mar	Kwi	Maj	Cze	Lip	Sie	Wrz	Paź	Lis	Gru
Średnia	-4,78%	3,26%	-2,43%	5,38%	4,03%	3,86%	1,80%	5,70%	-0,23%	1,03%	4,87%	8,71%
2025	15,28%	-15,15%	-3,95%	-1,68%	6,01%	-1,86%	5,53%					
2024	-19,79%	-12,59%	10,75%	11,29%	8,43%	-8,63%	3,04%	1,92%	-6,36%	-1,18%	6,26%	3,91%
2023	11,23%	7,28%	-7,42%	-4,64%	-6,93%	10,06%	-2,31%	-0,58%	-4,52%	-2,78%	-10,05%	9,28%
2022	11,06%	-7,87%	-6,33%	10,12%	-0,40%	7,28%	-12,88%	1,73%	-16,50%	19,98%	6,11%	-4,46%
2021	1,06%	13,20%	14,04%	14,81%	5,91%	8,98%	-5,32%	13,98%	1,59%	-4,83%	28,39%	6,12%
2020	-2,76%	-0,99%	-25,56%	11,11%	9,36%	26,17%	-2,57%	9,21%	-6,01%	-11,93%	22,94%	11,71%
2019	-10,17%	-2,46%	-0,67%	22,15%	-6,85%	7,52%	6,50%	-5,83%	-6,04%	3,56%	-1,48%	-2,93%
2018	13,86%	9,04%	31,56%	2,15%	9,93%	0,44%	16,09%	21,26%	0,52%	-22,64%	25,24%	20,22%
2017	-18,33%	-2,43%	-10,35%	-2,35%	8,98%	1,01%	3,88%	13,60%	19,06%	4,46%	2,10%	7,77%
2016	-26,52%	-17,40%	4,31%	18,46%	-1,22%	-26,71%	-1,12%	1,13%	11,32%	18,83%	-22,37%	42,90%
2015	-2,35%	0,28%	-2,26%	6,64%	-0,95%	1,37%	5,80%	2,55%	0,87%	6,15%	-0,58%	-4,20%
2014	13,64%	28,18%	-34,18%	16,38%	-6,48%	15,05%	6,54%	3,07%	-8,78%	8,76%	11,06%	2,99%
2013	-48,29%	43,24%	-1,47%	-34,47%	26,62%	9,49%	0,23%	6,31%	12,09%	-6,08%	-9,19%	11,26%
Dodatnie	6/13	6/13	4/13	9/13	7/13	10/13	8/13	10/12	6/12	6/12	7/12	9/12
%	46,2%	46,2%	30,1%	69%	54%	83,3%	61,5%	83,3%	50%	50%	58,3%	75%

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie cen uprawnień do emisji z rynku spot giełd EEX, ICE

Wykres 4. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2025 [w EUR]

Wykres 5. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2023-2025 z wyznaczonymi liniami oporu i wsparcia [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych o cenach z giełdy Bluenext (od 26 lutego 2008 do 11 czerwca 2008 r.), rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 11 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, w Raporcie z rynku CO₂ zamieszczono wykresy przedstawiające główne trendy cenowe. Wykres 4 prezentuje dane za okres od lutego 2008 r. do lipca 2025 r., natomiast wykres 5 przedstawia zakres zmienności cenowej od połowy 2023 r. do lipca 2025 r.

Autorzy:

Sebastian Lizak, Aneta Tylka, Robert Jeszke, Marta Rosłaniec, Grzegorz Gmyrek, Michał Lewarski, Agnieszka Gałań,
Marzena Chodor, Joanna Żabicka, Zbyszko Pisarski, Piotr Dombrowicki, Maciej Pyrka

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub
w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich,
w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Słowicza 32

02-170 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa
do zapisywania się do naszego newslettera:

NEWSLETTER